

สภาวะมายาคติ

State of myth

นางสาว มณีนรัตน์ แก่นภูเขียว

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาพพิมพ์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

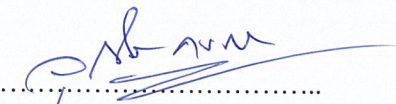
ปีการศึกษา 2557-2558

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

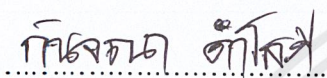
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
ศิลปนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

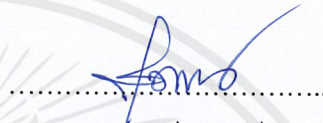
คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิกกร กองคา)

ประธานกรรมการ

.....

กรรมการ

.....

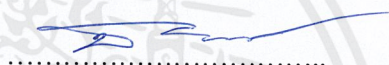
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กันจณา คำโสภี)

(รองศาสตราจารย์สุรพงษ์ สมสุข)

.....

กรรมการ

.....

กรรมการ

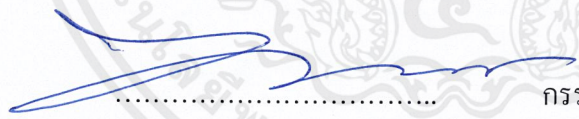
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คณากร วิชาชีวะ)

(อาจารย์ธนสาร พัฒนสุทธิชลกุล)

.....

กรรมการ

(อาจารย์พัชชา แก้วทองตาล)

.....

กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์ยุทธนา นิ่มเกตุ)

.....

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คณากร วิชาชีวะ)

หัวข้อศิลปนิพนธ์	สภาวะมายาคติ
	State of myth
ชื่อ	นางสาว มณีรัตน์ แก่นภูเขียว
รหัสนักศึกษา	54020499
สาขาวิชา	ภาพพิมพ์
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2557 - 2558
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณากร คุษาชีวะ

บทคัดย่อ

มนุษย์ (Human) หมายถึง ลักษณะของความเป็นมนุษย์ คือ ผู้มีจิตใจสูง สัมพันธ์ (Relations) หมายถึง ความผูกพัน เกี่ยวข้องการติดต่อกัน ความเกี่ยวพันกันเมื่อนำทั้งสองคำมารวมกันเป็น "มนุษย์สัมพันธ์" จึงมีความหมายถึงการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างคนที่อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มหรือสังคมเพื่อการดำรงชีวิตและจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามสถานการณ์ ด้วยเทคโนโลยีอันทันสมัยเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับมวลมนุษย์ได้ มีความเป็นอยู่ที่สะดวกสบายมากขึ้น ทำให้สังคมมนุษย์ต้องปรับเปลี่ยนแปลงวิถีทางในการดำเนินชีวิต บทบาท หมายถึง การปฏิบัติตามหน้าที่และสิทธิของตนตามสถานภาพของตน สถานภาพ คือตำแหน่ง ส่วนบทบาทคือการกระทำตามสิทธิและหน้าที่ของสถานภาพ สถานภาพและบทบาท มนุษย์ย่อมมีพฤติกรรมสนองตอบสิ่งแวดล้อม กระบวนการของการรับรู้เป็นสิ่งแรกที่มนุษย์สนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบประสาท อวัยวะสัมผัส เป็นปัจจัยสำคัญ

การศึกษาเกี่ยวกับสังคมมนุษย์จึงเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญของการรู้จักสังคมและการดำรงชีวิตอยู่ของมนุษย์ในสังคม เป็นการศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการศึกษาทั้งในเชิงลบและเชิงบวกต่อไป

จากประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตข้าพเจ้าได้มองเห็นสังคมของบุคคลรอบข้าง ณ ปัจจุบันนี้เต็มไปด้วยวิทยาการและค่านิยมวัตถุ ทำให้ทุกคนต่างต้องการและปรารถนาจนลืมมองคุณค่าของชีวิตและจิตใจ

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความเมตตากรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณากร กษาชีวะ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านอันได้แก่รองศาสตราจารย์ กันจณา คำโสภี อาจารย์ชนสาร พัฒนสุขวิชชกุลและอาจารย์ถนอมนวล เดชาคนังส์ ที่ให้ความช่วยเหลือให้คำชี้แนะสนับสนุนการสร้างสรรค์ผลงานตลอดจนถ่ายทอดให้ความรู้และประสบการณ์อันดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบคุณพี่น้องและเพื่อนร่วมรุ่นศิลปกรรม สาขาภาพพิมพ์ที่ให้คำปรึกษา และความช่วยเหลือในการสร้างสรรค์ผลงานที่ผ่านมาสำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากศิลปนิพนธ์ฉบับนี้

ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดามารดาซึ่งเป็นที่รักและเคารพยิ่ง ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้ามาจนตลอดจนถึงทุกวันนี้สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดามารดาซึ่งเป็นที่รักและเคารพยิ่ง ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

มณีนรัตน์ แก่นภูเขียว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพประกอบ	ง-ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของโครงการ	2
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	3
1.3 ขอบเขตของโครงการ	3
บทที่ 2 อิทธิพลในการสร้างสรรค์และแนวคิด	4
2.1 อิทธิพลที่ได้รับจากกฎเกณฑ์และพฤติกรรมของคนในสังคม	4
2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน	23
2.3 แนวความคิดสร้างสรรค์	25
บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์	26
3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง	26
3.2 กระบวนการสร้างงาน	36
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์	41
4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ	41
4.2 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพ	46
บทที่ 5 บทสรุป	52
บรรณานุกรม	53
ภาพผลงานศิลปะ	54
ประวัติผู้เขียน	59

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1. ภาพที่ 2.1 แสดงพฤติกรรมมนุษย์	9
2. ภาพที่ 2.2 (ป.อ. ปยุตโต)	22
3. ภาพที่ 2.3 Leonardo da Vinc	24
4. ภาพที่ 2.4 Danny o'conner	24
5. ภาพที่ 2.6 I could but I can't	24
6. ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่างภาพร่างโครงการที่ 1	26
7. ภาพที่ 3.1 ภาพร่างชั้นที่ 1	26
8. ภาพที่ 3.2 ภาพร่างชั้นที่ 2	26
9. ภาพที่ 3.3 ภาพร่างชั้นที่ 3	26
10. ภาพที่ 3.4 ภาพร่างชั้นที่ 4	26
11. ภาพที่ 3.5 ภาพร่างต้นแบบโครงการที่ 1 ชุดที่ 1	27
12. ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่างภาพร่างโครงการที่ 2	28
13. ภาพที่ 3.6 ภาพร่างชั้นที่ 1	28
14. ภาพที่ 3.7 ภาพร่างชั้นที่ 2	28
15. ภาพที่ 3.8 ภาพร่างชั้นที่ 3	28
16. ภาพที่ 3.9 ภาพร่างชั้นที่ 4	28
17. ภาพที่ 3.10 ภาพร่างต้นแบบโครงการที่ 1 ชุดที่ 2	29
18. ภาพร่างโครงการที่ 2 ชุดที่ 1	30
19. ภาพที่ 3.11 ภาพร่างชั้นที่ 1	30
20. ภาพที่ 3.12 ภาพร่างชั้นที่ 2	30
21. ภาพที่ 3.13 ภาพร่างชั้นที่ 3	30
22. ภาพที่ 3.14 ภาพร่างชั้นที่ 4	30
23. ภาพที่ 3.15 ภาพร่างต้นแบบโครงการที่ 2 ชุดที่ 1	31
24. ภาพร่างโครงการที่ 2 ชุดที่ 2	32
25. ภาพที่ 3.16 ภาพร่างชั้นที่ 1	32
26. ภาพที่ 3.17 ภาพร่างชั้นที่ 2	32
27. ภาพที่ 3.18 ภาพร่างชั้นที่ 3	32

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
28.	ภาพที่ 3.19 ภาพร่างชิ้นที่ 4	32
29.	ภาพที่ 3.20 ภาพสเกตโครงการที่ 2 ชุดที่ 2	33
30.	ภาพร่างโครงการที่ 3 ชุดที่ 1	34
31.	ภาพที่ 3.21 ภาพร่างชิ้นที่ 1	34
32.	ภาพที่ 3.22 ภาพร่างชิ้นที่ 2	34
33.	ภาพที่ 3.23 ภาพร่างชิ้นที่ 3	34
34.	ภาพที่ 3.24 ภาพร่างชิ้นที่ 4	34
35.	ภาพที่ 3.25 ภาพสเกตโครงการที่ 3 ชุดที่ 1	35
36.	วัสดุอุปกรณ์ในการทำภาพพิมพ์ ภาพที่ 3.26 แผ่นอลูมิเนียม	36
37.	ภาพที่ 3.27 กรดซัลฟูริก	36
38.	ภาพที่ 3.28 น้ำยาแลคเคอร์แดง	36
39.	ภาพที่ 3.29 ทินเนอร์	36
40.	ภาพที่ 3.30 น้ำมันสน	36
41.	ภาพที่ 3.31 หมึกพิมพ์ลิโธ	36
42.	ภาพที่ 3.32 ผงแมกนีเซียมคาร์บอเนต	36
43.	ภาพที่ 3.33 เครื่องผสมหมึก	36
44.	ภาพที่ 3.34 สเตคติน	36
45.	ภาพที่ 3.35 ลูกกลิ้งยางขนาดต่างๆ	37
46.	ภาพที่ 3.36 แปรง พู่กันกลม พู่กันแบนขนาดต่างๆ	37
48.	ภาพที่ 3.37 หมึกไข	37
49.	ภาพที่ 3.38 ดินสอไข	37
50.	ภาพที่ 3.39 หมึกไข แท่ง	37
51.	ภาพที่ 3.40 แป้งฝุ่น	37
52.	ภาพที่ 3.41 กาวกระถิน (Arabic Gum)	37
53.	ภาพที่ 3.42 กระดาษไข	37
54.	ภาพที่ 3.43 ดินสอ, ปากกาลูกกลิ้ง	37
55.	ภาพที่ 3.44 เทปหน้า เทป "NITTO"	37

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
56.	ภาพที่ 3.45 เกรยอง	37
57.	ภาพที่ 3.46 กระดาษบรู๊ฟ (Proof)	38
58.	ภาพที่ 3.47 กระดาษพิมพ์ เนื้อเรียบ มีความยืดหยุ่น “Fabriano”	38
59.	ภาพที่ 3.48 ผ้าสาหลูชนิดไม่ลงแป้ง	38
60.	ภาพที่ 3.49 ฟองน้ำ	38
61.	ภาพที่ 3.50 ถ้วยแก้วตวง	38
62.	ภาพที่ 3.51 เศษผ้า	38
63.	ภาพที่ 3.52 แผ่นใสสำหรับเก็บสี	38
64.	ภาพที่ 3.53 ถุงมือยาง	38
65.	ภาพที่ 4.1 การวิเคราะห์ทัศนธาตุเอง เรื่องรูปทรง (Forms)	41
66.	ภาพที่ 4.2 การวิเคราะห์ทัศนธาตุเอง เรื่องลักษณะผิว (Textures)	42
67.	ภาพที่ 4.3 การวิเคราะห์ทัศนธาตุเอง เรื่อง สี (Colour)	43
68.	ภาพที่ 4.4 การวิเคราะห์ทัศนธาตุเอง เรื่องน้ำหนัก (Volume)	44
69.	ภาพที่ 4.5 การวิเคราะห์ทัศนธาตุเอง เรื่องเส้น (line)	45
70.	ภาพที่ 4.6 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพเรื่องความเป็นเอกภาพ	46
71.	ภาพที่ 4.7 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพเรื่องความสมดุล	47
72.	ภาพที่ 4.8 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพเรื่องความเคลื่อนไหว	48
73.	ภาพที่ 4.9 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพเรื่องความเป็นเด่นเป็นรอง	49-50
74.	ภาพที่ 4.10 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพเรื่องสัดส่วน	51
75.	ภาพผลงานศิลปะชิ้นที่ 1 State of myth 0.1	54
76.	ภาพผลงานศิลปะชิ้นที่ 2 State of myth 0.2	55
77.	ภาพผลงานศิลปะชิ้นที่ 3 State of myth 0.3	56
78.	ภาพผลงานศิลปะชิ้นที่ 4 State of myth 0.4	57
79.	ภาพผลงานศิลปะชิ้นที่ 5 State of myth 0.5	58

บทที่ 1

บทนำ

อิทธิพลทางสังคม หมายถึง การที่พฤติกรรมของบุคคลหนึ่งๆ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและทัศนคติของบุคคลอื่นในลักษณะทางเดียวส่วนการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมหมายถึงการที่พฤติกรรมของบุคคลมีอิทธิพลพฤติกรรมและทัศนคติซึ่งกันและกัน ในลักษณะที่มีการโต้ตอบและมีปฏิริยาต่อกันและกันสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงยุคสมัยที่คนเราเลือกเกิดไม่ได้ ทำให้เกิดความต้องการหรือการแสดงออกมา ความหลากหลายทางเพศซึ่งเปรียบเสมือนตัวตนของคนคนหนึ่ง ซึ่งหวังสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นการยึดเหนี่ยวจิตใจทำให้เกิดค่านิยม หรือมองว่าเป็นการสร้างลัทธิหรือการบูชาตนเอง ทำให้คนบางประเภทเชิดชูตนเอง อดความรวย ความสวย ความหล่อ มองว่าเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับ ทำให้คนในปัจจุบันลืมความเป็นตัวเองตัวเองคุณค่าทางจิตใจ รูปแบบงานของข้าพเจ้าได้มองเห็นถึงค่านิยมของสังคม ผลงานของข้าพเจ้าจึงใช้ตัวแทนของหญิงสาวเป็นตัวสื่อสารและแสดงออกถึงอารมณ์ความรู้สึกของหญิงสาวใบหน้าที่สวยงาม สายตาที่ซ่อนสิ่งต่างๆ ไว้ภายในจิตใจในกับบรรยากาศสีส้มสวยงามแต่ถูกปกคลุมด้วยหมอกควันสีเทาดำเกือบทั้งภาพ บนใบหน้ามีลายเส้นในรูปทรงคล้ายหน้ากากที่แทนค่าถึง

“ มายา ” คือ สิ่งที่ไม่ใช่ความจริง หลอกหลวง

“ คติ ” คือ ความเชื่อ ค่านิยม ที่ปฏิบัติต่อกันมา ฯลฯ

1.1 ความสำคัญของโครงการ

ถึงอย่างไรก็ตามสังคมของมนุษย์ก็ยังมี มายา เป็นเสมือนองค์ประกอบหลักของการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์สังคมในปัจจุบันอยู่ในสภาพที่ถูกบีบคั้นทั้งด้านทั้งสังคม การใช้ชีวิต ทางศาสนา และการเมือง ทำให้มนุษย์ส่วนใหญ่ต้องเห็นแก่ตัว ต้องแก่งแย่งกันเพื่อผลประโยชน์ของตนเองให้ดูดีมีหน้ามา หรือดูสวยเพียบพร้อม จนลืมสำนึกและมองภายใต้จิตใจ บางครั้งความจำเป็นในการดำรงชีวิตในสังคมอาจทำให้มนุษย์จำต้องสร้าง มายา ต่อกันเพื่อความอยู่และได้มาซึ่งเหตุผล แม้ว่าจะเป็นการทำลายความบริสุทธิ์เดิมของความมนุษย์

คำว่า มนุษย์ (Man) แปลว่า ผู้มีจิตใจสูง หมายถึง ผู้ที่มีใจสูงด้วยคุณธรรม ในทางพระพุทธศาสนาได้แสดงไว้ว่า คุณธรรมที่จะทำให้เกิดมาเป็นมนุษย์และเป็นมนุษย์ที่แท้ได้ คุณธรรมที่จะทำให้เกิดมาเป็นมนุษย์และเป็นมนุษย์ที่แท้ได้ ก็เพราะเบญจศีล และเบญจธรรมคือ ศีล 5 และธรรม 5 เบญจธรรมไม่ครบก็จะขาดความเป็นมนุษย์ตามลำดับ คือขาดมากข้อก็ยิ่งเหลือความเป็นมนุษย์ลดน้อยลงทุกที ก็เป็นแค่คนไม่ถึงขั้นเป็นมนุษย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง เหมือนนกยูงมีดีที่แววขน

หากใจดำเป็นได้แค่เพียงคน ย่อมเสียทีที่ตนได้เกิดมา” (ท่านหลวงพ่อบุญรอด)

อารมณ์เป็นปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นภายใน เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ และเป็นเหมือนตัวกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ ที่จะนำไปสู่พฤติกรรมนั้น อารมณ์และแรงจูงใจจึงเป็นปรากฏการณ์ที่เชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด กล่าวคือ แรกเริ่มที่มีอารมณ์เกิดขึ้น พฤติกรรมการจูงใจก็จะเกิดตามเป็นสภาวะทางความรู้สึกจากความหมายและธรรมชาติของอารมณ์ ทำให้นักจิตวิทยาทั้งหลายมีความเห็นว่าองค์ประกอบของอารมณ์จะแบ่งออกเป็น 3 อย่าง ดังนี้

1. สภาวะการรู้คิด (cognitive states) เป็นความรู้สึกของผู้ที่กระทำหรือประสบการณ์ต่าง ๆ ของบุคคล เช่น เราเคยรู้สึกโกรธ ร่าเริง สะอิดสะเอียน เป็นต้น
2. ปฏิกิริยาทางสรีระ (physiological reactions) เป็นการเกิดการเปลี่ยนแปลงภายในร่างกายของเรา เช่น หัวใจเต้นเร็วขึ้นเมื่อรู้สึกตื่นเต้นหรือตกใจ
3. การแสดงออกของพฤติกรรม (expressive behaviors) เป็นสัญญาณการแสดงออกของสภาวะภายใน เช่น เกิดความพอใจก็จะแสดงการยิ้ม หรือเมื่อโกรธก็อาจกล่าววาจาต่อว่าออกมา หรือแสดงการ กระตืบเท้า องค์ประกอบทั้งสามอารมณ์ : สภาวะการรู้คิด ปฏิกิริยาทางสรีระและการแสดงออกพฤติกรรม

คนเราคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในสังคม เชื่อว่าสิ่งที่พวกตนเชื่อสิ่งที่พวกตนปฏิบัติ นั้นเป็นความจริงเป็นสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม ซึ่งเกิดขึ้นจากการสร้างความหมายให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งนี้ไม่ว่าจะสร้างกันเองในกลุ่มหรือถูกสร้างมาก่อนแล้วก็ตาม เป็นสิ่งสร้างที่ทรงพลังอย่างมากเพียงพอที่จะทำให้คนหรือกลุ่มคนที่ถูกนิยามความหมายจากวาทกรรมนั้นๆ จึงจะเกิด "มายาคติ"

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. อธิบายเกี่ยวกับพื้นฐานของมนุษย์กับสังคม
2. อธิบายบอกความหมายและความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
3. อธิบายทฤษฎีรูปแบบและระดับของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมได้
4. อธิบายความหมายและความเป็นมาของมนุษย์ตามแนวพุทธศาสตร์และสังคมศาสตร์ได้
5. อธิบายความหมายโครงสร้างองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงสถาบันสังคม
6. อธิบายถึงพฤติกรรมมนุษย์และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคมและปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน
7. อธิบายพฤติกรรมมนุษย์ และเหตุผลแห่งการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคมได้
8. วิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบันและการแก้ปัญหาตามหลักของศาสนาปฏิบัติตนและอยู่ร่วมกับผู้อื่น

1.3 ขอบเขตของโครงการ

1. ความหมายของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม
2. โครงสร้างองค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงสถาบันสังคม
3. พฤติกรรมมนุษย์และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสังคมและปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน
4. วิเคราะห์ปัญหาสังคมไทยในปัจจุบัน

จำนวนผลงานมี 5 ชิ้น

- 4.1 ขนาด 60 X 50 เซนติเมตร
- 4.2 ขนาด 66 X 48 เซนติเมตร
- 4.3 ขนาด 75 X 48 เซนติเมตร
- 4.4 ขนาด 50 X 48 เซนติเมตร
- 4.5 ขนาด 51 X 78 เซนติเมตร

บทที่ 2

อิทธิพลในการสร้างสรรค์และแนวความคิด

2.1 อิทธิพลที่ได้รับจากกฎเกณฑ์และพฤติกรรมของคนในสังคม

คำกล่าวที่ว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคม มีการรวมตัวกันอยู่เป็นสังคม เพื่อให้สังคมดำรงอยู่และเจริญก้าวหน้า จำเป็นต้องมีหลักคำสอนหรือมีโครงสร้าง ถ้าได้โครงสร้างที่แข็งแกร่งก็จะช่วยให้สังคมนั้นเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ประชาชนในสังคมมีความเป็นอยู่ที่ดียิ่งขึ้น แต่ประเด็นที่สำคัญ ชีวิตของมนุษย์ในสังคมจะไม่สามารถเกิดขึ้นในทางที่ดีได้ ถ้าหากในสังคมนั้นปราศจากความยุติธรรม (Lan Robertson) ได้กล่าวถึงโครงสร้างของสังคมว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดระเบียบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเบื้องต้นในระบบสังคมซึ่งทุกสังคมจะมีอยู่เช่นกัน องค์ประกอบที่สำคัญของโครงสร้าง ได้แก่ สถานภาพ (Statuses) บทบาท (Roles) กลุ่มคน (Groups) และสถาบัน (Institution) อย่างไรก็ตามพฤติกรรมทั้งสองประเภท คือ พฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายใน ต่างมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก ดังที่ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานั้น “คือเรื่องกายกับจิต จิตเป็นนายกายเป็นบ่าว” จิตเป็นตัวสั่งการให้กายทำตามพระพุทธเจ้าจึงสอนให้คนฝึกจิตให้ดี เป็นสมาธิกายก็ดีตามไปด้วยเรียกว่าผู้มีศีล สมาธิ และเกิดปัญญาพัฒนาตนให้ดีขึ้น ทศณะของนักปราชญ์ทางนิรุกติศาสตร์ ได้ให้ความหมายของคำว่า มนุษย์ ไว้ดังนี้ คัมภีร์อุณาภิที่ปะ มุลกัจจาเย เสนอว่า มนุษย์ หมายถึงผู้รู้เหตุและมีโชเหตุ คัมภีร์อิทธานปทีปิกาสูจิ แสดงไว้ 2 นัยคือ

1. มนุษย์ หมายถึง ผู้มีจิตใจสูง (มโน อุตฺโต อสุธาติ มนุสฺโส)
2. มนุษย์ หมายถึง ผู้รู้จักประโยชน์และมีโชประโยชน์

คัมภีร์สัททนีติ ธาตุปทีปิกา กล่าวไว้ 3 นัย คือ

1. มนุษย์ หมายถึง ผู้เป็นเหล่ากอแห่งมनु (มनुโน อปฺจ มนุสฺโส)
2. มนุษย์ หมายถึง ผู้รู้จักประโยชน์ของตน ตามกำลัง
3. มนุษย์ หมายถึง ผู้มีจิตใจสูง (มนุสฺส อุตฺสนนฺตฺตา มนุสฺโส)

สรุปความได้ว่า มนุษย์ (man) ตามทศณะพุทธศาสตร์ ดังนี้

มนุษย์ คือ ผู้ที่มีจิตใจสูง

มนุษย์ คือ ผู้รู้จักเหตุและผล

มนุษย์ คือ ผู้เป็นเหล่ากอแห่งมनु

มนุษย์ คือ ผู้ที่สั่งสมความรู้และความคิดแบบไร้ขอบเขตจำกัด

2.1.1 ประเภทของมนุษย์

มนุษย์มีความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันตามกระทำของตนในอดีต ลักษณะการกระทำของมนุษย์ ทำให้สามารถแยกมนุษย์ออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. มนุษย์นรก หมายถึง มนุษย์ที่มีนิสัยชั่วช้าบาปหนา โหดร้าย สันดานดิบ ชอบสร้างความเดือดร้อนให้กับผู้อื่นอย่างมาก ประพฤติทุจริตมิฉลาดชีพผิดมนุษย์ธรรมดาฆ่าสัตว์ ฆ่าคน ลักขโมย ปล้นจี้ทรัพย์ของผู้อื่นเป็นปกติ ทำตัวเป็นอันธพาลข่มเหงรังแกผู้อื่น ประหนึ่งว่า ผูกขึ้นมาจากนรกที่มีความโหดร้ายทารุณ มนุษย์พวกนี้ไม่ชอบอยู่ในบ้านอย่างคนทั่วไป แต่กลับชอบอยู่ในคุกตะราง ถูกจองจำหมดอิสรภาพ ต้องทนทุกข์ทรมานแสนสาหัส
2. มนุษย์เปรต หมายถึง มนุษย์ที่มีชีวิตความเป็นอยู่อย่างยากลำบาก เที้ยวแสวงหาอาหารฝ้านุงฝ้าห่มเท่านั้น กว่าจะได้ก็ยากลำบาก แม้จะมีความเพียรขยันหาทรัพย์อย่างไร ก็ไม่พอใช้พอกินสักที มีแต่ความอดอยากเข้าครองจำ มากไปด้วยความทุกข์ เขาว่าตรงไหนดี หากินสะดวก ก็ไปที่นั่น พอไปถึงที่ตรงนั้นกลับไม่เจริญดังที่เขาพูดถึง คนมักเรียกคนประเภทนี้ว่า คนกาลกิณี เหมือนผุดมาจากภูมิเปรตที่มีแต่ความอดทนอยากเร้นแค้น
3. มนุษย์เดียรัจฉาน หมายถึง มนุษย์บางจำพวกที่มักอาศัยอยู่กับผู้อื่น เหมือนแมว ม้า เป็น หมู เป็ด ไก่ สุดแล้วแต่เจ้าตายจะใช้ให้ทำอะไร ก็อุตสาหะทำงานที่ลำบากไม่สะดวกสบาย หลังจากทำงานเสร็จแล้ว เจ้านายจะให้อะไรที่ถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง ก็ต้องรับเอาใจ ถ้าเป็นอาหารก็ไม่มีสิทธิ์เลือก ต้องกินอาหารเหลือเดนบ้าง อาหารหยาบบ้าง ถึงคราวเจ้านายดูว่า ก็ต้องเกิดความสะดุ้งหวาดกลัว หากความสะดวกสบายไม่ได้ เพราะเป็นคนมีกรรม ไม่มีความคิดที่จะเลี้ยงชีพของตนโดยความอิสระ ต้องทุกข์ทนต่อความเป็นทาสาอย่างแสนสาหัส คนที่มีลักษณะนี้ เพราะการกระทำในอดีตมีความหลงผิดพ่อแม่ ครูอาจารย์ มีพระคุณมากล้น แต่มองไม่เห็นพระคุณท่าน ไม่เชื่อฟังคำสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ ซ้ำยังเถียงคำไม่ตกปาก ไม่ให้ความเคารพอีกด้วย
4. มนุษย์เทวดา หมายถึง มนุษย์ที่รู้จักสิ่งใดเป็นประโยชน์ สิ่งใดเป็นโทษ รู้จักบาปบุญคุณโทษ รู้จักว่าสิ่งไหนดี สิ่งไหนชั่ว แล้วละเว้นสิ่งที่เป็นบาปอกุศล ตั้งใจประพฤติตนอยู่ในความดี มีศีล 4 เป็นปกติมิได้ขาด มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาป ไม่กล้าทำชั่ว ใช้ชีวิตของตนเองได้อย่างมีอิสระ ไม่อยู่ไปวันๆ เป็นมนุษย์ผู้ใจสูง บำเพ็ญบุญกุศลอยู่เป็นประจำ ทำทั้งทาน ศีล และเจริญภาวนา ทั้งทำตัวเองและชักชวนผู้อื่น มนุษย์ประเภทนี้เป็นประดุจเทพบุตร เทพธิดาที่จุติลงมาบังโลกมนุษย์ แสดงให้เห็นว่า การที่สัตว์โลกแต่ละชนิด ได้เกิดเป็นสัตว์นรกที่ดีเป็นเปรตที่ดี เป็นอสุรกายที่ดี และเป็นสัตว์เดียรัจฉานก็ตาม ล้วนแล้วเป็นผลจากการกระทำของมนุษย์ครั้งยังมีชีวิตอยู่ทั้งสิ้น แสดงให้เห็นว่า ภูมิหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.2 ความหมายและความเป็นมาของสังคม

คำว่า สังคม หมายถึง กลุ่มคนที่มาอยู่ร่วมกันโดยยอมรับแบบแผนและกฎเกณฑ์ของกลุ่ม ร่วมกันในการดำเนินชีวิต มีองค์ประกอบและหน้าที่หลายประการที่จะทำให้สังคมดำรงอยู่ได้

ความหมายของสังคม

คำว่า สังคม (Society) คำในภาษาบาลี แยกออกเป็น ๒ คำ คือ สัง กับ คม สัง แปลว่า ด้วยกัน พร้อมกัน ส่วนคำว่า คม แปลว่า ไป ดำเนินไป เมื่อนำคำสองคำมารวมกันจึงมี รูปเป็น สังคม แปลว่า ไปด้วยกัน ไปพร้อมกัน อสังคมนุชย์นิยมเรียกกันว่า “สังคม” หมายถึง สังคมนุชย์นั่นเอง ได้มี นักวิชาการให้ความหมายของสังคมไว้ดังนี้ ประสาท หลักศิลา 17 กล่าวว่า สังคม คือ การที่มนุษย์ พวกหนึ่งๆ ที่มีอะไรส่วนใหญ่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน เช่น ทศนคติ คุณธรรม ธรรมเนียมประเพณี ได้มาอยู่ร่วมกันด้วยความรู้สึกว่าเป็นพวกเดียวกัน มีความสัมพันธ์กันและมาอยู่ในเขตเดียวกันอย่างถาวร

พัทธา สายหู กล่าวว่าสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่ร่วมกันในอาณาบริเวณที่มีขอบเขตกำหนด มีความสัมพันธ์อันเกิดจากการประพฤติปฏิบัติต่อกัน มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และยอมรับแบบแผนและกฎเกณฑ์อย่างเดียวกันว่าเป็นวิธีที่เหมาะสมถูกต้องของกลุ่ม

พิชัย ผกาทองกล่าวว่า สังคม หมายถึง กลุ่มคนตั้งแต่สองคนขึ้นไปอาศัยอยู่ร่วมกันเป็นระยะเวลายาวนานอย่างต่อเนื่อง ในบริเวณหรือพื้นที่แห่งใดแห่งหนึ่งที่มีอาณาเขตชัดเจน และมีการปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างมีระเบียบและแบบแผน ภายใต้วิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมที่สอดคล้องกัน ตลอดจนสามารถเลี้ยงตนเองได้ตามควรแก่สภาพ

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กล่าวว่า สังคม คือ คนจำนวนหนึ่งที่มีความสัมพันธ์ต่อกันตามระเบียบกฎเกณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

อาร์โนลด์ ดับเบิลยู กรีน (Arnold W.Green) ให้ความหมายไว้ว่า สังคม เป็นกลุ่มคนที่ประกอบด้วยทุกเพศ ทุกวัย อาศัยอยู่ในบริเวณและในช่วงเวลาถาวร คนกลุ่มนี้ได้ติดต่อสัมพันธ์กันตามระเบียบแบบแผนของสถาบันที่สร้างขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการและผลประโยชน์นานาประการในการดำรงชีวิตร่วมกัน

โครงสร้างของสังคม

มนุษย์ หมายถึง ผู้ที่มีใจสูงด้วยคุณธรรม คุณธรรมที่จะทำให้เกิดมาเป็นมนุษย์และเป็นมนุษย์ที่แท้ได้ ก็เพราะเบญจศีล และเบญจธรรมคือ ศีล 5 และธรรม 5 กล่าวคือการทำที่เกิดเป็นคนได้ ก็เพราะศีลและธรรมนำให้มาเกิด ใครมีเบญจศีล เบญจธรรมไม่ครบ ก็เป็นคนไม่ถึงขั้นเป็นมนุษย์ ดังที่พุทธทาสภิกขุกล่าวไว้ว่า เป็นมนุษย์เป็นได้เพราะใจสูง เหมือนนกยูงมีดีที่แววขน หากใจต่ำเป็นได้แค่เพียงคน ย่อมเสียที่ที่ตนได้เกิดมา พระพุทธศาสนายอมรับว่า มนุษย์เป็นสัตว์โลกชนิดหนึ่งที่ล้วนเกิดแก่เจ็บตาย เช่นเดียวกับสัตว์โลกชนิดอื่น ๆ แต่พระพุทธศาสนามีความเห็นที่ สรรพสิ่งรวมทั้งมนุษย์ด้วย เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เกิดขึ้นและเป็นไปตามกฎแห่งเหตุปัจจัยในธรรมชาติ โครงสร้างของสังคมแต่ละแห่ง ย่อมเห็นได้จากลักษณะความสัมพันธ์ต่อกันของกลุ่มต่าง ๆ ที่ประกอบกันเข้าเป็นสังคมมนุษย์ ดังนั้น โครงสร้างของสังคมจึงประกอบด้วยกลุ่มคน สถานภาพและบทบาท และสถาบันสังคมขณะเดียวกัน

ประสาธน์ หลักศิลา ได้เปรียบเทียบลักษณะโครงสร้างของสังคมมนุษย์ไว้เหมือนกับลักษณะโครงสร้างของบ้านแต่ละหลัง หมายความว่า สังคมมนุษย์แต่ละแห่งย่อมประกอบด้วยผู้คนที่มาร่วมกลุ่มกัน แต่ละกลุ่มต่างก็มีหน้าที่ที่แตกต่างกัน บ้านแต่ละหลังก็ต้องประกอบด้วยสิ่งต่างๆ คือ เสา หลังคา ฝ้า ฝา พื้นและอื่น ๆ ประกอบเข้าด้วยกันเป็นส่วนต่างๆของบ้าน ทำนองเดียวกัน โครงสร้างของสังคมแต่ละแห่ง ย่อมเห็นได้จากลักษณะความสัมพันธ์ต่อกันของกลุ่มต่าง ๆ ที่ประกอบกันเข้าเป็นสังคมมนุษย์ ดังนั้น โครงสร้างของสังคมจึงประกอบด้วยกลุ่มคน สถานภาพและบทบาท และสถาบันสังคม

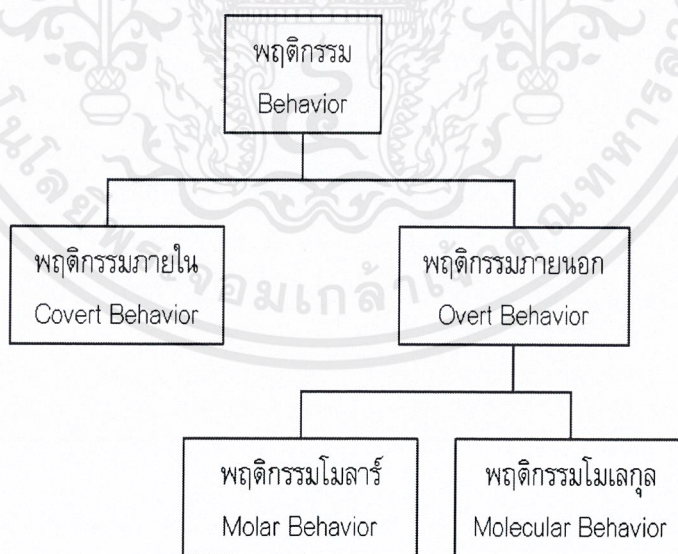
สังคมมนุษย์มีโครงสร้างของสังคม ซึ่งประกอบไปด้วย

1. องค์การสังคม (Social Organization) ได้แก่ กลุ่มคนประเภทต่างๆ ที่มีสถานภาพและบทบาทแตกต่างกัน
 2. สถาบันทางสังคม (Social Institution) ได้แก่ องค์ประกอบของวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน เช่น กฎระเบียบของสังคม เพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตาม
 3. วัฒนธรรม (Culture) ได้แก่ แบบแผนขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิต ซึ่งแต่ละสถาบันสังคมอาจจะไม่เหมือนกัน ซึ่งปัจจัยอาจเรียกว่า ,กฎกระทรวง ข้อบังคับหรือระเบียบ เป็นต้น
- จึงกล่าวได้ว่า โครงสร้างของสังคม เกิดจากที่คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ภายใต้จารีตประเพณี และวิถีชีวิตเดียวกัน เพื่อสร้างบรรทัดฐานที่ดำรงภายในกลุ่ม ซึ่งเรียกว่า วัฒนธรรม บุคคลกับวัฒนธรรมจึงเป็นองค์ประกอบของโครงสร้างทางสังคม

2.1.3 ความหมายพฤติกรรมมนุษย์

1. พฤติกรรมมนุษย์ หมายถึง การแสดงออก ทางกาย ทางวาจา และทางใจ ที่เป็นลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งทั้งทางตรงและทางอ้อม อันที่สังเกตได้โดยเปิดเผยและสังเกตไม่ได้หรือซ่อนเร้น ซึ่งมีอยู่ 2 ประเภท คือ
2. พฤติกรรมภายนอก (Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสามารถสังเกต เห็นได้ มองเห็นได้ หรือใช้เครื่องมือช่วยในการสังเกตได้ เป็นพฤติกรรมของมนุษย์เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของอวัยวะหรืออิริยาบถต่างๆ
3. พฤติกรรมภายใน (Covert Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ไม่สามารถใช้สายตาเปล่ามองเห็นได้ แต่สามารถกำหนดได้ด้วยการสัมผัส หรือ สังเกต พฤติกรรม ตามหลักจิตวิทยา สามารถคาดเดาตีความ เอาได้ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามพฤติกรรมทั้งสองประเภท คือ พฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายใน ต่างมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก ดังที่ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานั้นคือ เรื่องกายกับจิต “ จิตรเป็นนาย กายเป็นบ่าว” จิตเป็นตัวสั่งการให้กายทำตามพระพุทธเจ้าจึงสอนให้คนฝึกจิตให้ดี เป็นสมาธิกายก็ดีตามไปด้วยเรียกว่าผู้มีศีล สมาธิ และเกิดปัญญา พัฒนาตนให้ดีขึ้น

ภาพที่ 1 แสดงพฤติกรรมมนุษย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักจิตวิทยา แบ่งพฤติกรรมมนุษย์ ออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. พฤติกรรมที่มีมาแต่กำเนิด ซึ่งเกิดขึ้นโดยไม่มีการเรียนรู้มาก่อนได้แก่ปฏิกริยาสะท้อนกลับ (Reflect Action) เช่น การกระพริบตาและสัญชาตญาณ (Instinct) เช่น ความกลัวการเอาตัวรอดเป็นต้น
2. พฤติกรรมที่เกิดจากอิทธิพลของกลุ่ม ได้แก่ พฤติกรรมที่เกิดจากการที่บุคคลติดต่อดังสรรค์และมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคม ดังนั้น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของมนุษย์ให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมแบ่งออกได้เป็น 4 ลักษณะ คือ

- 2.1 การปรับเปลี่ยนทางด้านของสรีระร่างกาย เช่น การปรับปรุง บุคลิกภาพ การแต่งกาย การพูด
 - 2.2 การปรับเปลี่ยนทางด้านอารมณ์และความรู้สึกนึกคิด ให้มีความสัมพันธ์ภาพที่ดีกับบุคคลอื่น ปรับอารมณ์ความรู้สึก ให้สอดคล้องกับบุคคลอื่น รู้จักการยอมรับผิด
 - 2.3 การปรับเปลี่ยนทางด้านสติปัญญา เช่น การศึกษาค้นคว้าเพื่อให้มีความรู้ที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์ การมีความคิดเห็นคล้อยตามความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่
 - 2.4 การปรับเปลี่ยนอุดมคติ หมายถึง การสามารถปรับเปลี่ยนหลักการแนวทางบางส่วนบางตอน เพื่อให้เข้ากับสังคมส่วนใหญ่ได้ โดยพิจารณาจากความจำเป็นและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เป็นประโยชน์แก่ตนเอง เพื่อสวัสดิภาพของตนเองและของกลุ่ม
- จากบรรดาผู้รู้และนักการศึกษาทั้งหลายที่พยายามหาหลักเกณฑ์มาเพื่ออธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งสามารถรวบรวมทัศนะต่างๆ เป็นหมวดหมู่ได้ 3 ประเภท

1. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในตัวของมนุษย์
2. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงผลักดันของสิ่งแวดล้อม
3. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากทั้งแรงผลักดันภายในตัวมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม

2.1.4 ปัจจัยทางชีวภาพกับแรงผลักดันพฤติกรรมมนุษย์

เนื่องจากปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดพฤติกรรมมนุษย์นั้น โดยแท้จริงแล้วจะมีความเกี่ยวเนื่องต่อการเกิดพฤติกรรมของมนุษย์อย่างสลับซับซ้อน แต่นักจิตวิทยาจะนำปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มาศึกษาตามสมมุติฐานหรือแนวคิดของตน เพื่อใช้อธิบายพฤติกรรมในแต่ละประเด็นหรือสมมุติฐานที่ต้องการศึกษา ดังนั้น ในนี้จึงจะอธิบายปัจจัยทางจิตวิทยาที่กำหนดพฤติกรรมที่สำคัญพอเป็นสังเขปดังนี้

1. การรับรู้ เป็นกระบวนการที่ร่างกายสัมผัสสิ่งเร้าจากสิ่งแวดล้อมภายนอกโดยประสาทสัมผัส แล้วส่งเข้าสู่ระบบประสาทส่วนกลางที่จะแปลความหมายโดยการใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมเป็นเครื่องช่วยในการแปลความหมายโดยสิ่งนั้นออกมาเป็นความรู้ ความเข้าใจ จนเป็นประสบการณ์ที่มีความหมายแล้วสมองจะส่งผ่านเซลล์ประสาทอวัยวะที่มีหน้าที่แสดงอาการตอบสนองจึงเกิดการแสดงอาการหรือพฤติกรรมออกมา

2.เจตคติ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน อธิบายความหมายของเจตคติดังนี้ เจตคติ หมายถึง ทำที่หรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด และตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Attitude

3.ความเชื่อ คนทั่วไปมักใช้คำว่า ความเชื่อ กับสิ่งที่มาจากอำนาจภายนอกที่ตนไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์บุญ-กรรม โชคชะตา เป็นต้น แต่สำหรับนักจิตวิทยาจะใช้ในความหมายที่กว้างกว่านี้

4.ค่านิยม นักจิตวิทยาและนักวิชาการจำนวนมากได้ให้ความสนใจและศึกษากับเรื่องค่านิยมไว้มากมายคั้งนั้น ค่านิยมจึงมีความหมายที่หลากหลาย แต่อาจกล่าวโดยสรุปว่า ค่านิยม หมายถึง ความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งมีคุณค่า ซึ่งเป็นผลให้บุคคลใช้เป็นเกณฑ์หรือมาตรฐานที่นำมาประเมินหรือตัดสินใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นสิ่งกำหนดพฤติกรรมของบุคคล

5.การเรียนรู้ หมายถึงกระบวนการที่ทำให้เกิดกิจกรรมหรือกระบวนการที่ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นผลของการตอบสนองต่อสภาพการณ์หนึ่งที่ไม่ใช้ปฏิกิริยาตามธรรมชาติหรือเกิดจากวุฒิภาวะและไม่ใช้สภาพการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เกิดจากฤทธิ์ยา

6.การจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่กระตุ้นหรือผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมไปสู่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ จากความหมายดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า พฤติกรรมที่มีการจูงใจจะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างมีเป้าหมายโดยมีสิ่งมากระตุ้น และสิ่งที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมนี้เรียกว่า แรงจูงใจ แรงจูงใจ หมายถึง สิ่งที่มากระตุ้นให้บุคคลกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งอย่างมีจุดหมายปลายทาง สิ่งที่จะสามารถกระตุ้นหรือจูงใจให้บุคคลแสดงพฤติกรรมนั้นมีมากมาย ซึ่งในที่นี้จะแบ่งออกเป็น 2 ประเภทได้แก่

- แรงจูงใจภายใน คือ ตัณหา ความยาก ความหิว ความกระหาย เป็นต้น

- แรงจูงใจภายนอก คือ รูป เสียง กลิ่น รส และการสัมผัส เป็นต้น

7.ความต้องการ ความต้องการเป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง นักจิตวิทยาหลายท่านได้ศึกษาถึงความต้องการของมนุษย์ว่ามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมอย่างไร บนพื้นฐานความเชื่อหรือสมมติฐานว่ามนุษย์มีความต้องการและพฤติกรรมของมนุษย์มาจากความต้องการ และจากการศึกษาของนักจิตวิทยาที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ที่เป็นที่ยอมรับกัน โดยทั่วไปก็คือการศึกษาของอับราฮัมเอช มาสโลว์

8.บุคลิกภาพ การศึกษาเรื่องบุคลิกภาพ เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบความแตกต่างด้านพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งมีนักจิตวิทยา นักมานุษยวิทยา นักสังคมวิทยา และนักวิชาการด้านอื่น ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ และได้ให้ความหมายไว้

จากแบบอย่างวัฒนธรรมที่ถ่ายทอดทางสังคมอีกส่วนหนึ่งกับรวมถึงการปรับเหตุจูงใจ ความปรารถนาและความมุ่งประสงค์ของบุคคลนั้นให้เข้ากับความต้องการและวิถีแห่งสภาพแวดล้อมทั้งทางสังคมและที่ไม่เกี่ยวกับสังคม ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับในเบื้องต้นว่าบุคลิกภาพเป็นผลรวมของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม อันเป็นแบบแผนพฤติกรรมของบุคคลซึ่งประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น การรับรู้ ค่านิยม เจตคติ และสถานการณ์แวดล้อมภายนอกที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม

2.1.5 ทฤษฎีของซิกมันด์ฟรอยด์

ตามความคิดของฟรอยด์ มนุษย์เกิดมาพร้อมด้วยสัญชาตญาณในรูปของพลังงานที่คอยผลักดันให้เกิดพฤติกรรมพลังงานเหล่านี้ส่วนหนึ่งผลักดันให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ เป็นสัญชาตญาณชีวิต อีกส่วนหนึ่งผลักดันให้ชีวิตดับ เป็นสัญชาตญาณความตาย พลังงานเหล่านี้ประกอบกันเป็นอิด (Id) อิดเป็นจิตส่วนที่เราไม่รู้สึกรู้เป็นจิตไร้สำนึก แรงผลักดันดังกล่าวจึงมีอยู่ที่เราไม่รู้สึกรู้แรงผลักดันไร้สำนึก อิดจะผลักดันให้จิตอีกส่วนหนึ่งคือ (ego) อีโก้ ให้กระทำในสิ่งต่าง ๆ ตามที่อิดประสงค์โดยที่สัญชาตญาณชีวิตผลักดันให้กระทำในสิ่งที่ทำให้เกิดความสุขสำราญใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสุขทางกายทั้งปวงที่ฟรอยด์ เรียกว่าการารมณ์ และให้หลีกเลี่ยงความเจ็บปวดและความทุกข์ทั้งปวง ส่วนสัญชาตญาณความตาย ผลักดันให้ก้าวร้าวทำลายสิ่งของต่าง ๆ ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต รวมทั้งการทำลายชีวิตของตนเอง และแรงความต้องการของอิด แต่สภาพความเป็นจริงตามธรรมชาติจำกัดความสามารถของอีโก้ในการตอบสนองปรารถนาของเด็ก แม้ผู้ใหญ่จะพยายามอย่างเต็มที่ก็ตามเนื่องจากธรรมชาติได้กำหนดขีดความสามารถของมนุษย์ไว้ นอกจากนี้อีโก้ยังอยู่ภายใต้ การควบคุมของ (Superego) ซูเปอร์อีโก้ ซึ่งเป็นมโนธรรมที่อยู่ในจิตของแต่ละคน ซูเปอร์อีโก้เป็นความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เป็นผลที่เกิดจากการอบรมสั่งสอนของสังคมซูเปอร์อีโก้ จะควบคุมอิดและอีโก้ให้มีพฤติกรรมอยู่ในทำนองคลองธรรมเป็นที่ยอมรับของสังคม แรงผลักดันของอิดทำให้เกิดความตึงเครียดทางจิต อีโก้จะต้องพยายามตอบสนองความต้องการของอิด เพื่อลดความตึงเครียดความต้องการของอิดบางอย่างอีโก้ไม่อาจทำตามได้เนื่องจากขัดกับมโนธรรมในซูเปอร์อีโก้ ความขัดแย้งระหว่างอิดกับซูเปอร์อีโก้ สร้างความตึงเครียดและความกังวล (anxiety) ให้เกิดขึ้น ความวิตกกังวลจึงเป็นแรงผลักดันพฤติกรรมอีกแรงหนึ่ง เพื่อปกป้องตนเองให้รอดพ้นจากความวิตกกังวลอีโก้จึงต้องพัฒนาพฤติกรรมป้องกันที่เรียกว่า กลไกป้องกัน (defense mechanism) การพัฒนาพฤติกรรมป้องกันเป็นไปโดยที่อีโก้ไม่รู้สึกรู้ตัว ตัวอย่างพฤติกรรมกลไกป้องกัน ดังนี้

1. การเก็บกด (repression) ความปรารถนาที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น ความอิจฉาแค้นของตนเอง หากแสดงออกมาจะถูกตำหนิโดยสังคม แม้จะกระทั่งคิดจะอิจฉาก็รู้สึกว่าการเก็บกดเป็นกระบวนการไร้สำนึกและความปรารถนาที่ถูกเก็บกดก็จะกลายเป็นความปรารถนาที่ไร้สำนึก แต่ยังคงมีอิทธิพลในการผลักดันพฤติกรรมโดยที่อีโก้ไม่รู้สึกรู้ตัว นอกจากการเก็บกดประสบการณ์บางอย่างที่สร้างความกังวลและละอายใจจนสะสมอยู่ในสภาพไร้สำนึก และคอยหลบการผลักดันอีโก้โดยไม่รู้ตัว

2. การถดถอย (identification) ความวิตกกังวลที่เกิดจากความอิจฉาริษยาผู้มีอำนาจเหนือกว่าเรา เช่น พ่อหรือแม่ สามารถทำให้หมดไปโดยการยอมรับพ่อหรือแม่เป็นตัวตนแบบของความรู้สึกนึกคิดของตน พยายามรู้สึกคิดเหมือนพ่อแม่ทำให้เด็กชายไม่จำเป็นต้องอิจฉาริษยาพ่อ หรือเด็กหญิงต้องอิจฉาริษยาแม่ต่อไป ความวิตกกังวลเกี่ยวกับเรื่องนี้จะหมดไป

3. การยึดแน่น (Fixation) ฟรอยด์มีความเชื่อว่าการตอบสนองความต้องการทางกามารมณ์ของคนเรา เริ่มตั้งแต่ยังเป็นเด็ก เช่น ในขวบปีแรก ทารกสนองความต้องการทางกามารมณ์ของตนในชั้นไคชั้นหนึ่งก็จะเกิดขึ้นเด็กที่ถูกฝืนความต้องการในการดูดด้วยปาก ก็จะยึดติดอยู่กับพฤติกรรมการใช้สนองตัณหาของตนจนเติบโตเป็นใหญ่ เช่น พุดมาก ชอบเคี้ยว ชอบดูด ชอบคาบ เป็นต้น

4. การแสดงพฤติกรรมตรงข้าม (reaction Formation) ความต้องการของอิดที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคม อาจแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่ตรงกันข้ามกับความต้องการที่แท้จริง ลูกสาวที่อิจฉาแม่ในส่วนลึกของจิตใจ อาจแสดงพฤติกรรมเป็นห่วงเป็นใยแม่คอยเอาอกเอาใจแม่ตลอดเวลา และการเอาอกเอาใจอาจมากเกินไปจนแม่จะรู้สึกมีความสุข จนกลายเป็นทรมาณแม่ไปและโดยที่ลูกสาวไม่รู้ตัว

5. การตำหนิผู้อื่น (projection) ได้การคิดว่าผู้อื่นมีลักษณะไม่ดีที่เหมือนลักษณะที่มีในตนเองเป็นคนที่ตระหนักรู้เห็นियวมักจะว่าคนอื่นตระหนักรู้เห็นियว เพื่อตนเองจะรู้สึกสบายใจที่มีคนอื่นตระหนักรู้เห็นियวเหมือนกัน ในทำนองเดียวกันคนก็อิจฉามักมองคนอื่นว่าอิจฉา คนที่เคยทุจริตในการสอบมักคิดว่าคนอื่นทุจริตในการสอบกันหมดทุกคน ไม่แบบใดก็แบบหนึ่ง

6. พฤติกรรมถดถอย (Regression) เมื่อประสบกับความวิตกกังวล บางคนแสดงพฤติกรรมถดถอยไปสู่วัยเด็ก เช่น พุดมีน้ำเสียงเหมือนเด็ก อดนิ้วมือ เพื่อให้เกิดความรู้สึกเหมือนตอนที่ยังเป็นเด็กซึ่งเป็นตอนที่มีความปลอดภัยมากกว่า

7. พฤติกรรมเบี่ยง (sublimation) ความปรารถนาทางเพศที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมอาจแสดงออกในรูปแบบอื่นที่สังคมยอมรับ เช่น การเขียนบทกวีรำพัน การเล่นเพลงยาว การร้องเพลงเกี่ยวพาราสิ และการจับมือถือแขน โอบกอดในการเต้นรำ พฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมเบี่ยง และเป็นทางออกทางหนึ่งของแรงผลักดันจากอิดความก้าวร้าวที่เช่นกันอาจจะออกมาในรูปของการเล่น และการดูกีฬารุนแรง การทำงานอย่างขะมักเขม้น เป็นต้น

8. การทดแทน (displacement) คือการแสดงความปรารถนากับอีกบุคคลหนึ่งหรืออีกสิ่งหนึ่งเป็นการทดแทน

จากการวิเคราะห์ของฟรอยด์ จะเห็นได้ว่า โดยธรรมชาติของมนุษย์ในธรรมชาติของฟรอยด์เป็นไปในทางลบ มนุษย์เป็นทาสของกามารมณ์และความก้าวร้าว พฤติกรรมของมนุษย์อยู่ภายใต้อำนาจผลักดันที่ดีโดยมนุษย์ไม่รู้ตัว

2.1.6 ทฤษฎีของไซมอน (Simon)

Simon ได้สรุปพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making Process) ประกอบด้วยขั้นตอนในการตัดสินใจเป็น 3 กระบวนการใหญ่ที่เรียกว่า Simon's Model of Decision Making Process ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้ คือ

1. ขั้นตอนแสวงหาข้อมูล (Intelligence Phase) ได้แก่การวิเคราะห์ปัญหาและหาข้อมูลเพื่อการสร้างทาง (Identify and define Potential Problems and/or opportunities) ได้แก่การศึกษาปัญหาและชี้ได้ว่าปัญหาที่แท้จริงคืออะไร และการรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นในการช่วยแก้ปัญหา
2. ขั้นตอนการออกแบบทางเลือก (Design Phase) ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาเพื่อการสร้างตัวแบบ (Model) เพื่อการตัดสินใจ (Develop alternative solutions to the problem) ได้แก่ การนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาประมวลผลร่วมกันด้วยแบบจำลองทางการตัดสินใจ (Decision Making)
3. ขั้นตอนการเลือกทางเลือก (Choice Phase) ได้แก่การวิเคราะห์คำตอบของทางเลือกต่างๆ จากตัวแบบเพื่อหาทางเลือกที่ให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด (Select a course of action) ได้แก่ การสำรวจทางเลือกและเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด และการนำทางเลือกไปแก้ปัญหา

2.1.7 ทฤษฎีของ อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow, 1954)

ผู้พัฒนาแนวความคิดนี้ในจิตวิทยาได้เน้นที่ความต้องการของแต่ละบุคคลในการพัฒนาศักยภาพของตนให้เป็นจริงขึ้นมามากเป็นพิเศษ ในทฤษฎีของมาสโลว์มนุษย์เกิดมาพร้อมความต้องการ 5 ประเภท จัดเรียงตามลำดับก่อนหลังดังนี้

1. ความต้องการทางสรีระ ได้แก่ ความต้องการเพื่อสนองความหิว ความกระหาย เป็นความต้องการขั้นแรกสุด
2. ความต้องการสวัสดิภาพ ได้แก่ ความต้องการความปลอดภัย มีที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจปราศจากความกลัวการสูญเสียและภัยอันตรายทั้งปวง เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นเมื่อความต้องการทางสรีระได้รับการตอบสนองแล้ว
3. ความต้องการความรัก เป็นความต้องการที่เกิดขึ้นหลังจากที่ความต้องการ 2 ขั้นแรก ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในขั้นนี้ เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นความต้องการที่จะสัมพันธ์กับคนอื่นในรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น เพื่อน คนรัก สามัญ-ภรรยา-พ่อแม่-ลูก
4. ความต้องการความนิยมนับถือในตนเอง เป็นความต้องการในขั้นนี้เป็นคนเราจะมีความต้องการยอมรับพอใจ และภูมิใจในตนเอง
5. ความต้องการพัฒนาศักยภาพของตน เป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์ไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับเรื่องปากเรื่องท้อง เรื่องความปลอดภัย เรื่องความรัก หรือเรื่องศักดิ์ศรีอีกต่อไป มนุษย์จะพัฒนาศักยภาพของตนเองให้เจริญงอกงามมากที่สุด มนุษย์จะศึกษาเพราะอยากรจะสร้างสรรค์เพราะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใจรักจะทำงานเพราะอยากทำ การจัดระเบียบความต้องการเช่นนี้ สะท้อนให้เห็นความเชื่อเบื้องต้นของมาสโลว์ซึ่งถือว่าความต้องการทางสรีระยังเป็นความต้องการขั้นพื้นฐาน ที่สุดของคนแต่เมื่อความต้องการในขั้นนี้ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในระดับสูงขึ้น ก็จะเกิดต่อไปเรื่อย ๆ จนถึงขั้นพัฒนาความเป็นมนุษย์ซึ่งเป็นขั้นสุดท้าย มาสโลว์ มีความเห็นว่า คนที่พัฒนาถึงขั้นสูงสุดนี้ มีไม่มากเพราะส่วนใหญ่ยังคงดิ้นรนตอบสนอง ความต้องการในระดับต่ำกว่า

2.1.8 ค่านิยมทางสังคม

ค่านิยม หมายถึง แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่คนส่วนใหญ่ชอบหรือความรู้สึกอื่นๆ ซึ่งมนุษย์เชื่อและยึดถือเป็นแนวทางสำหรับการประพฤติปฏิบัติ ได้รวมเอาเป้าหมายที่เป็นรูปธรรม เช่น การอยากมีรายได้มากๆ และเป้าหมายที่เป็นนามธรรม ค่านิยมที่นักสังคมวิทยาสนใจ เช่น ในสังคมตะวันตกส่วนใหญ่จะมีค่านิยมที่ยึดถือในหลักการการอดออมทรัพย์เพื่อลงทุน การเอาจริงเอาจัง และเน้นน้ำหนักถึงความสามารถของมนุษย์ที่สรรหาเอาชนะธรรมชาติได้ เป็นต้น แต่สังคมไทยมีค่านิยมอีกลักษณะหนึ่ง เช่น นิยมความสนุกสนานรื่นเริง ไม่ชอบการอดออมการยึดถือตัวเองสำคัญ เป็นต้น ในสังคมบางสังคม

2.1.9 ความหมายของสถาบัน และสถาบันสังคม

สถาบัน ในทางสังคมวิทยาเป็นความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นนามธรรม คือเป็นความคิดเกี่ยวกับหลักการและวิธีปฏิบัติที่คนทั่วไปถือว่ามีความสำคัญสำหรับการอยู่รอด ความสงบสุขและความเจริญก้าวหน้าของสังคม ในทุกสังคมจะต้องมีการจัดการหรือกำหนดระเบียบเกี่ยวกับปัญหาหรือการหน้าที่

2.1.10 สถานภาพและบทบาท (Status and Role)

ในองค์การทางสังคมแต่ละอย่าง จะประกอบด้วยสถานภาพหรือตำแหน่งและบทบาทหรือหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันครอบครัว มีตำแหน่งต่าง ๆ คือ พ่อ แม่ พี่น้อง สามี ภรรยา รวมทั้งบทบาทที่จะต้องแสดงในฐานะที่อยู่ในตำแหน่งนั้น ๆ เช่น ในสถานภาพหรือตำแหน่งของพ่อ จะต้องมียุทธศาสตร์หรือมีหน้าที่หลายอย่าง คือ สถานภาพทางสังคมและแต่ละสถานภาพหรือตำแหน่งจะมีฐานะทางสังคมที่สูงต่ำต่างกันไป หรืออาจมีฐานะทางสังคมเท่ากันก็ได้ เช่น ในสถาบันการศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียนจะมีอำนาจมากกว่าครูทั้งหมด ในสถาบันการเมืองการปกครอง นายกรัฐมนตรีหรือผู้นำของประเทศ จะมีอำนาจมากกว่ารัฐมนตรีทั้งหมด เรียกว่ามีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า ในทำนองเดียวกัน ครูในโรงเรียนจะมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่านักการภารโรง หรือ

รัฐมนตรีจะมีสถานภาพทางสังคมสูงกว่าผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นต้น

2.1.11 องค์ประกอบของสถาบันสังคม

สถาบันสังคม มีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. องค์การทางสังคม (Social Organization) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญมากของสถาบัน เพราะเป็นตัวแทน ในการทำหน้าที่ของสถาบัน สถาบันแต่ละสถาบันประกอบไปด้วยองค์การทางสังคม จำนวนหนึ่ง เช่น สถาบันครอบครัว ประกอบด้วย บ้าน พ่อ แม่ พี่น้อง กลุ่มญาติ ลูกพี่ลูกน้อง ลูกเขย สะใภ้ พ่อตา แม่ยาย เป็นต้น
 - สถาบันเศรษฐกิจ ประกอบด้วย นายจ้าง ลูกจ้าง คนงาน เป็นต้น
 - สถาบันศาสนา ประกอบด้วย วัด พระ สามเณร อุบาสก เป็นต้น
 - สถาบันการศึกษา ประกอบด้วย โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย ครูใหญ่ อธิการ อธิการบดี ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา นักการภารโรง เป็นต้น
 - สถาบันการเมือง การปกครอง ประกอบด้วย รัฐบาล นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี กระทรวงต่างๆ เป็นต้น
2. การหน้าที่ (Functions) แต่ละสถาบันมีหน้าที่ที่จะต้องทำหลายอย่างเพื่อให้สังคมคงสภาพอยู่ได้ โดยทั่วไปแล้ว แต่ละสถาบันสังคมจะมีหน้าที่ 2 ประการ คือ
 1. หน้าที่ที่เห็นได้ชัดชัดเจน (Manifest Function) เช่น หน้าที่ของสถาบันการศึกษา คือ การถ่ายทอดทักษะ ความรู้ วัฒนธรรมจากคนรุ่นหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่ง
 2. หน้าที่แอบแฝง (Latency Function) เช่น หน้าที่ของสถาบันการศึกษาที่แอบแฝง คือ การได้เก็บคนจำนวนหนึ่งไว้ในระยะเวลาหนึ่งเพื่อไม่ให้ออกไปแข่งขันประจักษ์กลุ่มอื่น ๆ ในสังคม
3. บรรทัดฐานทางสังคม (Social Norms) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างของสถาบันสังคม บรรทัดฐานของสังคมประกอบด้วย วิถีประชา (Folkways) จารีต (Mores) และกฎหมาย (Laws)
 - 3.1 วิถีประชา เป็นบรรทัดฐานทางสังคมที่มีผลน้อยต่อสังคม เช่น การแต่งงานให้ถูกต้องเทศะ การพูดจาระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย ฆราวาสและพระสงฆ์และมารยาทในเรื่องต่าง ๆ เป็นต้น ผู้ทำผิดวิถีประชาชาวบ้านจะไม่เข้ามาเกี่ยวข้อง ปล่อยให้ปัจเจกชน ลงโทษกันเอง เช่น ลงโทษด้วยการชูปิณฑินทา การไม่คบหาสมาคมด้วย แต่ถ้าทำดีก็จะได้รับการชมเชย ยกย่องอยากเป็นพวกด้วย เป็นต้น
 - 3.2 จารีต เป็นบรรทัดฐานทางสังคมที่มีความสำคัญต่อสังคมมาก เพราะผู้ไม่ทำตามจารีตจะมีผลกระทบต่อสังคมอย่างมาก สังคมจึงมีข้อห้ามต่าง ๆ มากมาย เช่น ห้ามฆ่ากัน ห้ามทำร้ายกัน ห้ามลักขโมย ห้ามประพฤติผิดประเวณี เป็นต้น ผู้ที่ทำผิดจารีตจะถูกสังคมลงโทษอย่างรุนแรง เช่น ลงประชาทัณฑ์ หรือตัดสินใจให้ตายไปตามกัน ถ้าไปฆ่าคนอื่นหรือทำผิดประเวณี เป็นต้น
 - 3.3 กฎหมาย เป็นบรรทัดฐานทางสังคมที่สำคัญมากในสังคมสมัยใหม่ เป็นบรรทัดฐานประเภทที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เป็นลายลักษณ์อักษร ที่กำหนดถึงระดับการกระทำผิด รวมทั้งมีบทลงโทษไว้อย่างชัดเจนโดยมีหน่วยงานที่เป็นทางการของสังคมจะมีหน้าที่ในการนำผู้กระทำผิดมาลงโทษ

2.1.12 การเปลี่ยนแปลงของสถาบันสังคม

เนื่องจากสถาบันสังคมเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจากสังคมเพื่อตอบสนองความจำเป็นพื้นฐานหรือความต้องการของคนในสังคมนั้น ๆ จึงอาจทำให้สถาบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงเมื่อความจำเป็นพื้นฐานหรือความต้องการของคนในสังคมนั้นเปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตามอาจจะสรุปถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงสถาบันสังคมได้ 3 ลักษณะ คือ

1. สถาบันสังคมเปลี่ยนแปลงเพราะความต้องการของคนในสังคมเปลี่ยนไป

ปกติแล้วความจำเป็นหรือความต้องการของคนในด้านที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ เป็นเรื่องที่มีอยู่ปกติ ซึ่งมักจะ ไม่เปลี่ยนแปลง แต่ความต้องการในชั้นรองลงไปของคนในสังคมมักจะเปลี่ยนได้ง่าย เช่น ในทางด้านอาหาร หากคนในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงการบริโภคอาหารจากที่เคยบริโภคอยู่เป็นปกติ เช่น ต้องการความวิจิตรพิสดารมากขึ้น มีความต้องการการบริการอย่างอื่นในขณะที่บริโภคอาหาร หรือนิยมการรับประทานอาหารแบบฟรั่งจานด่วน (Fast Food) มากขึ้น ก็อาจทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในสถาบันที่เกี่ยวข้อง เช่น มีภัตตาคารหรูหรามีคอฟฟี่ช็อป มีร้านอาหารจานด่วน เกิดขึ้นในสังคมมากขึ้น หรือความต้องการในการซื้อเครื่องใช้ อุปกรณ์ บริโภคของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป จากที่เคยซื้อสิ่งของเหล่านี้ในร้านขายของชำ มานิยมซื้อในห้างสรรพสินค้า ทำให้เกิดห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อขึ้นมากมาย เป็นต้น

2. สถาบันสังคมเปลี่ยนแปลงไปเพราะไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมนั้นได้

เช่น ปัจจุบันสถาบันครอบครัวไม่สามารถตอบสนองความต้องการในการให้ความรักความอบอุ่นกับเด็ก เนื่องจากพ่อแม่ไม่มีเวลาเลี้ยงดูลูก ทำให้เกิดสถาบันรับเลี้ยงดูเด็ก เกิดขึ้นทำหน้าที่แทนสถาบันครอบครัวซึ่งไม่สามารถทำหน้าที่ในด้านนี้ได้ หรือจากกรณีตัวอย่างในข้อ 1 ที่กล่าวมา ร้านขายของชำ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการซื้อสินค้า ความสะดวกสบายของผู้ซื้อได้ จึงทำให้เกิดห้างสรรพสินค้า และร้านสะดวกซื้อขึ้น เป็นต้น

3. สถาบันสังคมเปลี่ยนแปลงไปเพราะมีวัตถุใหม่ในสังคมซึ่งจะทำให้มีวิธีการตอบสนองความต้องการของคนในสังคมนั้นดีขึ้น

เช่น มีการรับเอาเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในชีวิตประจำวันทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตของคนในสังคมส่งผลทำให้สถาบันสังคมมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

2.1.13 คุณธรรมของประชาสังคมที่ดี

ประชาสังคมต้องผ่านกระบวนการคุณธรรมอย่างน้อย 3 ขั้นตอน คือวินัย จริยธรรมคุณธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. วินัย (Discipline) เริ่มจากการมีวินัยในตนเองคือ การควบคุมความประพฤติ กาย วาจา ใจ ของตน ง่าย ๆ คือการรักษาศีล 5 อย่างเคร่งครัด

2. จริยธรรม (Ethic) การมีความเห็นอกเห็นใจ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อคนอื่น เห็นประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัวคนง่าย ๆ คือ พรหมวิหาร 4 คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา จริง ๆ แล้ว ข้อความข้างต้นนี้มีในวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลักของการจัดตั้งประชาสังคมเกือบทุกกลุ่ม แต่เป็นข้อที่มีผู้ให้ความสำคัญในการนำไปปฏิบัติจริงน้อยมาก เช่น บางคนประกาศว่าตนเป็นสมาชิกประชาสังคม แต่กลับมองการรวมกลุ่มของสมาชิกคนจนว่าไม่มีสาระ เป็นเครื่องมือนักการเมือง โดยที่ตนเองไม่เคยสนใจที่จะเข้าสืบหาข้อมูลที่เป็นจริง หรือประชาสังคมบางกลุ่มไปเวทีใดมักจะแสดงเฉพาะความต้องการของกลุ่มตนเองโดยไม่สนใจฟังความต้องการของกลุ่มอื่นในชุมชนเดียวกันเลย มองว่าคนนอกกลุ่มคือฝ่ายตรงข้ามเสมอการเปิดใจให้กว้างเห็นอกเห็นใจความทุกข์ของคนอื่นเสมือนเป็นความทุกข์ของตนคือหัวใจสำคัญของการเป็นสมาชิกหรือพลเมืองที่ดีของประชาสังคมใช่หรือไม่คำถามนี้ต้องมีคำตอบ

3. คุณธรรม (Virtue) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2535 ให้ความหมายว่า ,คุณธรรม คือ สภาพคุณงามความดี คุณธรรมเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน สามารถตีความได้หลายมุมมอง แต่คุณธรรมของสมาชิกประชาสังคม ควรมีอย่างน้อย 4 อย่างด้วยกันคือ

1. สัจจะ คือความจริงใจในการยึดมั่น หลักการ กฎเกณฑ์ที่ถูกต้อง(เป้าหมาย ของ ,ประชาสังคม ในกลุ่มตน)
2. ทมะ คือควบคุมตนเองไม่ให้ผิดสัจจะ
3. ขันติ คืออดทน(ต่อความเห็นที่แตกต่างของสมาชิกอื่น กลุ่มอื่น)
4. จาคะ คือเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม (ไม่คำนึงถึงความต้องการกลุ่มตนอย่างเดียว)

ประชาสังคม จะขาดพลเมืองที่มีคุณธรรมไม่ได้การประเมินสถานการณ์ภายนอกต้องสอดคล้องกับการประเมินสถานการณ์ภายในเสมอ งานทุกอย่างจึงจะสำเร็จผล

2.1.14 กระบวนการทางวัฒนธรรม

ความหมายของกระบวนการทางวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเกิดขึ้นจากการเรียนรู้ การสร้างสม การสืบทอดและการถ่ายทอด วัฒนธรรมมีการเจริญเติบโต กาเปลี่ยนแปลง การเสื่อมสลายเช่นเดียวกับชีวิตคนและสัตว์ แต่อาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไป หรือพัฒนาการนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำของมนุษย์ วัฒนธรรมจึงเป็นรากฐานของการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ทุกคน เป็นวิถีชีวิตของกลุ่มคนที่รวมตัวกันและสร้างแบบแผนของการดำรงชีวิตวัฒนธรรมมีทั้งในเชิงที่เป็นนามธรรม เช่น ความเชื่อ และในเชิงรูปธรรม เช่น ศิลปะ วัตถุต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อคราวแสดงปาฐกถา 100 ปี พระยาอนุমানราชชน เรื่อง วัฒนธรรมกับการพัฒนา เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2531 ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งสรุปความหมายได้ดังนี้

1. วัฒนธรรม เป็นผลรวมของการสั่งสมสิ่งสร้างสรรค์และภูมิธรรม ภูมิปัญญาที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมาของสังคมนั้น ๆ
2. วัฒนธรรมรวมไปถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ทั้งหมดของสังคม ตั้งแต่ภายในจิตใจของคน ค่านิยม คุณค่าทางจิตใจ คุณธรรม ลักษณะนิสัย แนวความคิด สติปัญญา ทำให้ วิถีปฏิบัติของมนุษย์ต่อร่างกายและจิตใจของคน ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ ตลอดจนความรู้ ความเข้าใจ ทำให้ การมอง และการปฏิบัติของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม
3. วัฒนธรรม เป็นการสั่งสมประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ ภูมิธรรม ภูมิปัญญาทั้งหมดที่ช่วยให้มนุษย์ในสังคมนั้น ๆ อยู่รอด และเจริญสืบต่อมาได้ และเป็นอยู่อย่างที่เป็นในปัจจุบัน
4. วัฒนธรรม คือประสบการณ์ความรู้ ความสามารถที่สังคมนั้นมีอยู่ หรือทั้งหมดของสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรม

ดังทราบแล้วว่า สังคมจะต้องประกอบด้วยโครงสร้างทางสังคมที่ชัดเจนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข โครงสร้างทางสังคมดังกล่าว คือ องค์การสังคม (Social Organization) สถาบันสังคม (Social Institution) และ วัฒนธรรม (Culture)

1. องค์การสังคม ได้แก่ กลุ่มคนประเภทต่าง ๆ ที่มีสถานภาพและบทบาทแตกต่างกัน
2. สถาบันสังคม ได้แก่ องค์ประกอบของวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน เช่น กฎระเบียบของสังคม เพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตาม
3. วัฒนธรรม ได้แก่ แบบแผนขนบธรรมเนียมประเพณีและวิถีชีวิตตั้งแต่สถาบันสังคมอาจจะไม่เหมือนกัน ซึ่งปัจจุบันอาจเรียกว่า กฎกระทรวง ข้อบังคับ หรือระเบียบ เป็นต้น

2.1.15 ที่มาของปัญหาสังคม

ที่มาของปัญหาสังคมเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นในทุกสังคม ไม่ว่าสังคมนั้นจะเป็นสังคมที่เจริญแล้ว หรือเป็นสังคมที่ยังด้าหลังอยู่ก็ตาม และปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นนั้นส่วนใหญ่แล้วคนในสังคมนั้น ๆ เป็นผู้สร้างหรือกำหนดขึ้น แต่ก็มีบางปัญหาซึ่งเกิดขึ้นจากสภาพธรรมชาติ และบางปัญหาที่เกิดจากทั้งสภาพธรรมชาติและคนในสังคมเป็นตัวช่วยก่อให้เกิดปัญหาสังคมนั้น ๆ ขึ้น ดังนั้น จึงอาจแยกที่มาของปัญหาสังคมได้ ดังนี้

1. ปัญหาสังคมที่เกิดจากมนุษย์ จากการที่ผู้คนในสังคมนั้นสร้างขึ้นหรือกำหนดขึ้น เนื่องจากความผิดปกติในองค์ประกอบของร่างกาย เช่น โครโมโซมเพศผิดปกติ ต่อมาไร้ต่อทำงานผิดปกติ ความคิดความเชื่อของมนุษย์บางประการที่อาจก่อให้เกิดปัญหาได้ เช่น เชื่อว่าการตายเพื่อพระเจ้าจะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้บุญอย่างยิ่ง ตัวอย่างของปัญหาสังคมที่เกิดจากมนุษย์ เช่น โสเภณี ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาสงครามและปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ฯลฯ

2. ปัญหาสังคมมนุษย์ที่เกิดจากสภาพแวดล้อม โดยทั่วไปแล้วสภาพธรรมชาติ มักจะเป็นสาเหตุทางอ้อม หรือเป็นปัจจัยที่จะก่อให้เกิดปัญหาสังคมมากกว่าที่จะเป็นสาเหตุโดยตรงของปัญหาสังคม เช่น ความแห้งแล้ง ทำให้เกิดปัญหาความยากจน ปัญหาอพยพ ปัญหาทางการเมืองการปกครอง หรือฝนตกหนักทำให้เกิดปัญหาน้ำท่วมและมีผลสืบเนื่องถึงปัญหาจราจร ปัญหาโรคระบาด ฯลฯ

สภาพแวดล้อมทางสังคมก็อาจก่อให้เกิดปัญหาสังคมได้ ตัวอย่างเช่นถ้าชุมชนมีแหล่งสุขภาพ โรงพยาบาล ก็อาจทำให้อาณาบริเวณนั้นมีผู้ติดยาเสพติดมากขึ้น เพราะเห็นคนเขาสุขภาพดีเป็นเรื่องธรรมดา จึงเป็นเหตุให้เกิดปัญหายาเสพติด ฯลฯ

1. ปัญหาสังคมที่เกิดจากมนุษย์และสภาพธรรมชาติ ปัญหาสังคมบางปัญหามีสาเหตุมาจากทั้งมนุษย์และธรรมชาติเป็นต้นเหตุประกอบกัน เช่น ปัญหาน้ำท่วม

ปัญหาสังคมในโลกปัจจุบันเกิดขึ้นมากมายขึ้นอยู่กับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมของแต่ละสังคม แต่เมื่อจำแนกเป็นลักษณะใหญ่ ๆ แล้ว อาจแบ่งลักษณะปัญหาสังคมออกเป็น 2 ประเภท คือ

4. ปัญหาสังคมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจเจกชนกับสังคม (Social Problems on Individual and Group) ปัญหาสังคมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคนกับกลุ่มคน (Social Problems on Social Group and Group)

อย่างไรก็ดีโดยทั่วไปนักสังคมวิทยามักแบ่งประเภทของปัญหาสังคมที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง ดังนี้

ทฤษฎีการขัดกันในคุณค่าหรือค่านิยม The value conflict theory การขัดกันในเรื่องค่านิยมกล่าวได้ว่าเป็นพื้นฐานของปัญหาสังคม Cuber กล่าวว่าปัญหาสังคมจะเกิดขึ้นเมื่อกลุ่มคนบางคนบางกลุ่มหรือหลายกลุ่มในสังคม พยายามเปลี่ยนแปลง แก่ไขสภาพการณ์ต่างๆ ในสังคมแต่การพยายามดังกล่าว ไม่เป็นที่สบอารมณ์ของกลุ่มอื่นๆ เพราะเป็นการขัดผลประโยชน์และค่านิยมของเขาเหล่านั้น ดังนั้นตรรกะที่การขัดกันในค่านิยมยังมีอยู่ ปัญหาที่ยังคงมีอยู่ตลอดไป

การจะเข้าใจถึงปัญหาสังคมจะสนใจเฉพาะสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งโดยเฉพาะไม่ได้ ต้องตรวจสอบสาเหตุในหลาย ๆ ด้าน เพราะอาจมีสาเหตุหลายอย่างเกี่ยวโยงกันจนทำให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นได้ การพิจารณาสาเหตุปัญหาของสังคม อาจพิจารณาได้ 4 ทางด้วยกัน คือ

1. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Change)
2. การเสียระเบียบหรือความไม่เป็นระเบียบในสังคม (Social Disorganization)
3. บุคลิกภาพ (Personality) หรือพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้
4. พฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Change)

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม มีความหมายเฉพาะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมที่มีการจัดระเบียบการเปลี่ยนแปลง จะมีผลต่อพื้นฐานของโครงสร้างทั้งหมดรวมทั้ง มีผลต่อกลุ่มคนและบุคคล และถ้าประชาชนส่วนใหญ่ ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือปรับตัวได้ภายในเวลาที่ต้องการ ก็ จะเกิดปัญหาการปรับตัวเข้ากับสังคมไม่ได้และจากการปรับตัวไม่ได้นี้เอง ทำให้เกิดปัญหาสังคม พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาอังกฤษไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน กล่าวไว้ว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Change) หมายถึง การที่ระบบสังคม กระบวนการแบบอย่างหรือรูปแบบทางสังคม เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี ระบบครอบครัว ระบบปกครองได้เปลี่ยนแปลงไป ไม่ว่าจะในด้านใดก็ตาม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมนี้อาจเป็นไปได้ในทางก้าวหน้าหรือถดถอย เป็นไปอย่างถาวรหรือชั่วคราวโดยวางแผนให้เป็นไปหรือเป็นไปเอง และที่เป็นประโยชน์หรือให้โทษก็ได้ทั้งสิ้น

Cargan and Ballantine (1991:389) ได้กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงทางสังคมเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบแผนของระบบสังคม (Pattermof social organization) 2 ด้าน คือ

1. การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบทางวัฒนธรรม ได้แก่ วิถีประชา (folkway) จารีตประเพณี (More) และองค์ประกอบอื่น ๆ
2. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและความสัมพันธ์ทางสังคม (Social structure and social relations) ซึ่งส่งผลกระทบต่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งชีวิตทางสังคมและวิถีชีวิตส่วนบุคคล การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบทางวัฒนธรรมชัดเจนมากในสังคมสมัยใหม่

2.1.16 พฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคม

พฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานของสังคม เป็นพฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับและไม่อาจทำได้ สังคมเห็นว่าเป็นความรับผิดชอบของสังคมและมีผลกระทบต่อสังคม โดยส่วนรวม เช่น ผู้เสพสิ่งเสพติดให้โทษ การที่คนเรามีพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั้นเกิดจากปัจจัยหลายประการด้วยกันที่สำคัญ มีดังนี้

1. ปัจจัยทางชีวภาพ (Biological factor)
2. ปัจจัยทางจิต (Mental factor)
3. ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม (Environmental factor)
4. ปัจจัยทางค่านิยมทางสังคม (Social Value factor)
5. ปัจจัยโครงสร้างทาง

ภาพที่ 2. (ป.อ. ปยุตโต)

สันติวิธีตามแนวคิดของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต)

สันติวิธีในทัศนะของพระธรรมปิฎกนั้น มีนัยที่ครอบคลุมสันติวิธีที่เกี่ยวข้องกับการทำให้ทุกคนเข้าถึงหัวใจแห่งศาสนาของตนๆ และทำความเข้าใจระหว่างศาสนา เพราะการที่ชาวโลกที่นับถือศาสนาที่แตกต่างกันพากันทำความเข้าใจศาสนาต่างๆ แล้ว จะทำให้เกิดความเข้าใจ ยอมรับในความแตกต่างและร่วมมือกัน ในที่สุด ซึ่งเป็นการใช้สันติวิธีเพื่อแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และการใช้สันติวิธีเพื่อเป็นวิถีทางในการดำเนินชีวิต เมื่อกล่าวถึงความขัดแย้ง ท่านมองว่าเป็นปรากฏการณ์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ความขัดแย้งเป็นธรรมชาติของสิ่งทั้งหลาย สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะสิ่งทั้งหลายมีความแตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวจะให้เกิดความขัดแย้งกัน

ความสัมพันธ์ที่ถูกต้อง พร้อมทั้งทำหน้าที่ถูกต้องต่อกัน สงต่อประสานกันได้ดี ซึ่งการสอดประสานจะทำให้มนุษย์มีการพัฒนาจิตปัญญาให้หลุดพ้นจากความยึดถือคับแคบ มีสภาพจิตที่ไม่เปิดกว้าง มีความคิดตีบตัน อย่างไรก็ตามการสอดประสานดังกล่าวจะต้องสอดคล้องกับหลักความคิดสากล 3 ประการ คือ

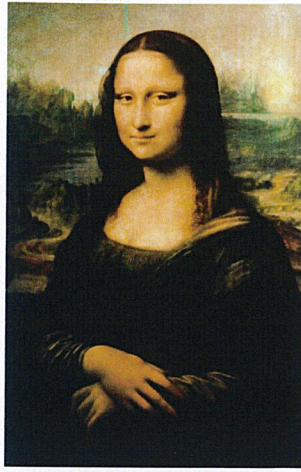
1. ความจริงที่เป็นสากล คือ หลักความจริงที่เป็นกลางๆ มีผลเสมอเหมือนกันแก่ทุกคนทุกที่ รวมทั้งทุกศาสนา
2. ความเป็นมนุษย์ที่เป็นสากล คือ ความเป็นมนุษย์ที่จะต้องมองเห็น เข้าใจให้ความนับถือเสมอกัน การทำร้ายและทำลายชีวิตมนุษย์ ไม่ว่าจะมีส่วนใดหรือไม่ เป็นความไม่ดี ไม่งามทั้งสิ้น
3. ความมีเมตตาที่เป็นสากล คือ ให้ความรู้สึกเป็นมิตร มีความรัก ความปรารถนาประโยชน์สุขแก่มนุษย์ทั่วทุกคนเสมอเหมือนกัน โดยไม่มีการจำกัดหรือแบ่งแยก

ส่วนแนวคิดที่ว่า สันติวิธีเป็นวิถีทางในการดำเนินชีวิตนั้น ท่านมุ่งเน้นให้มนุษย์อยู่ร่วมกันกับสรรพสิ่งอย่างปกติสุข ไม่เบียดเบียน และทำลายล้างซึ่งกันและกัน ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับหลักการของพระพุทธศาสนาที่ว่าสรรพสิ่งล้วนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน เช่น หากมนุษย์เสพ

บริโศคอย่างเต็มที่โดยไม่รู้จักรัศมีประมาณ ก็จะทำให้เกิดการทำลายล้างธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำให้ธรรมชาติสูญเสียความเป็นคุณภาพไป และเมื่อธรรมชาติเกิดความเสื่อมโทรม ก็จะส่งผลย้อนกลับมาสร้างความสะดวกหรืออันตรายให้แก่มนุษย์ ฉะนั้น จึงมีความจำเป็นที่มนุษย์จะต้องอยู่ร่วมกันอย่างสอดคล้องประสานกับธรรมชาติในฐานะที่เป็นมิตรที่ดีต่อกัน สังคมไทยกำลังอยู่ในช่วงการเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง ทั้งในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และรวมทั้งพฤติกรรมของคนในการเปลี่ยนแปลงจึงเป็นธรรมดาที่ต้องมีความขัดแย้งต่างๆ มากกว่าปกติ เนื่องจากมีการปรับตัวรวมทั้งการปรับเปลี่ยนทัศนคติ

2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

แนวความคิดนี้เป็นเรื่องการบริโศคของคนในปัจจุบัน เพราะในปัจจุบันนี้ประชากรของโลกก็มีเพิ่มมากขึ้น อะไรหลาย ๆ สิ่งก็เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งศิลปินผู้นี้ก็มีความสอดคล้องกับแนวความคิดของข้าพเจ้า คือ (Leonardo da Vinci) ศิลปินชาวอิตาลีเป็นงานศิลปะตะวันตก การถ่ายทอดรูปแบบเหมือนจริงตามลักษณะแบบอย่าง ของศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) เป็นภาพเขียนครึ่งตัว (Portrait) สุภาพสตรีผมยาวมีผ้าคลุม หัวผมแสกกลาง เสื้อคลุมด้วยสีดำเรียบเห็นใบหน้าเกือบตรง ลำตัวบิดเบี้ยวเล็กน้อย มือขวาคว่ำกำส้อมมือซ้ายที่วางราบอยู่บนที่วางแขนของเก้าอี้ เบื้องหลังเป็นภาพของทิวทัศน์สงบเรียบบรรยากาศเร็นลัซชวณฝัน “ภาพส่วนขยายนัยน์ตาและรอยยิ้ม ของโมนาลิซา ที่แสดงออกถึง ความรู้สึกที่ต้องการค้นหาบางสิ่ง ซ่อนเลศนัยและปริศนาให้ผู้ดู บังเกิดความรู้สึกและตั้งคำถามว่า โมนาลิซา กำลังคิดอะไรอยู่” เป็นภาพที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของ เลโอนาร์โด ดา วินชี ในการเขียนภาพผู้หญิง คือ นิยมเขียนคิ้วบางเลือนราง และมีรอยยิ้มมุมปากที่คล้าย ๆ กันกับภาพอื่น ๆ เป็นภาพที่มีเอกลักษณ์ในการจัดภาพตามแบบอย่างของศิลปะสมัยฟื้นฟูศิลปวิทยาการ (Renaissance) คือ มีบุคคลเป็นประธานของภาพและมีฉากหลังเป็นทิวทัศน์แสดงบรรยากาศตามจินตนาการ เพราะศิลปินในสมัยนั้นมีความเชื่อว่ามนุษย์เป็นศูนย์กลางของจักรวาลเป็นผู้ควบคุมธรรมชาติ ยึดมั่นในเหตุผล คุณค่าของความเป็นมนุษย์อยู่ที่ความคิด ความรู้ และความสามารถแสดงจัดเด่นอยู่บนใบหน้า มีดวงตาที่ให้ความรู้สึกเหมือนมองผู้ดูผลงานอยู่ตลอดเวลา และรอยยิ้มที่เป็นปริศนา

ภาพที่ 3. Leonardo da Vinci, 1503, Mona Lisa Oil on poplar ,Musée du Louvre, Paris, 77 × 53 [Online] Available : <http://totallyhistory.com/mona-lisa/>

ภาพที่ 4. Danny o'conner [Online] Available <https://www.flickr.com/photos/artbydoc/>

ภาพที่ 5. [Online] Available <http://agnes-cecile.tumblr.com/> -I could but I can't
watch the making of on youtube

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 แนวความคิดสร้างสรรค์

หลายช่วงปีที่ผ่านมาของข้าพเจ้า ได้พบผู้คนมากมายพร้อมกับเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆที่ทำให้ข้าพเจ้าได้เรียนรู้ว่า "คน" นั้น มีหลากหลาย และมีความซับซ้อน เพราะกว่าจะมาเป็น "คน" ได้นั้น จะประกอบด้วยปัจจัยหลายๆอย่าง ไม่ใช่แค่เลือดเนื้อร่างกายสมองผิวและหนัง แต่คนยังประกอบด้วยจิตใจ ความนึกคิดที่ส่งผลไปยังการกระทำอีกด้วย ข้าพเจ้าพบว่าคนเรานั้นแตกต่างหลากหลายไปตามสังคมต่างๆคนไม่จำเป็นต้องเป็นคนประเภทเดียวกันถึงจะคบหากันได้และค้นพบว่าบางครั้งความแตกต่างกลับกลายเป็นสิ่งที่ลงตัวอย่างไม่น่าเชื่อ ทุกสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วเพื่อให้สอดคล้องกับเทคโนโลยี ในทางกลับกันมันได้สร้างภาพที่เป็นสังคม “มายา” ขึ้นภาพความความเคยชินกับสิ่งต่างๆเพราะเพียงเพื่อสร้างสังคมให้ตัวเราหรือตัวคนเราขึ้นมา

ข้าพเจ้าจึงหยิบยกมุมมองภาพถ่ายของหญิงสาว จากสังคมและสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว สิ่งที่ตัวเราสามารถมองเห็นทั้ง เราเชื่อในสิ่งที่เรามองเห็นหากเรามองให้ลึกลงไป เราเองไม่สามารถรู้ได้ว่ามันคือความจริงที่แท้จริง โดยถ่ายทอดผ่านบนิบาหน้าของผู้หญิง ในใบหน้าที่อยู่ถึงอารมณ์ที่จะทำให้เห็นสถานะทางอารมณ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

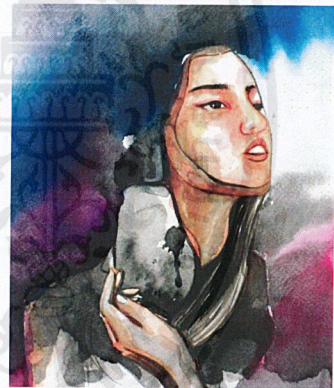
จากเนื้อหาทั้งหมดที่ได้กล่าวมาข้างต้น ทำให้ข้าพเจ้าต้องหาวิธีการสื่อสารระหว่างตัวข้าพเจ้าและผู้รับสารหรือผู้ชม ความรู้สึกที่ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมต่างๆ นำมาจัดวางเป็นภาพวาดที่ต้องมีความสมบรูณ์ตามหลัก ทฤษฎีองค์ประกอบศิลป์และทัศนธาตุทั้ง เส้น สี น้ำหนัก รูปร่างรูปทรง พื้นที่ว่าง พื้นผิว เป็นหลักการสร้างผลงานทางด้านศิลปะ

3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง

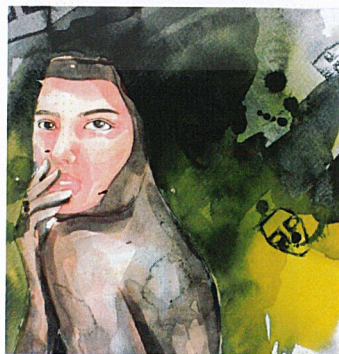
ภาพร่างโครงการที่ 1 ชุดที่ 1

ภาพที่ 3.1 ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพที่ 3.2 ภาพร่างชิ้นที่ 2

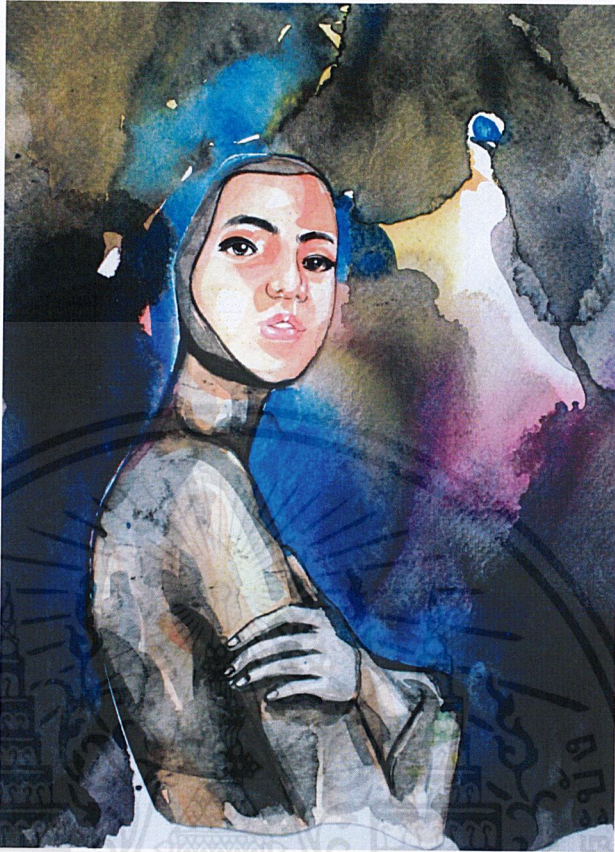

ภาพที่ 3.3 ภาพร่างชิ้นที่ 3

ภาพที่ 3.4 ภาพร่างชิ้นที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.5 ภาพร่างต้นแบบโครงการที่ 1 ชุดที่ 1

เป็นการเริ่มต้นในการหาสื่อต่างๆ เพื่อแสดงออกถึงเจตนารมณ์ ที่เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานในครั้งนี้ การเลือกที่จะแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่บอกเล่าเรื่องราวและความรู้สึกของตัวข้าพเจ้าเองโดยใช้ภาพภาพถ่ายที่มีองค์ประกอบของหญิงสาวเป็นตัวแทนที่ต้องดูมีความสวยงามเพื่อความสอดคล้องกับเนื้อหาและดึงดูดสายตาผู้ชมผลงาน

สาเหตุที่เลือกภาพร่างชิ้นนี้มาต่อยอดเพราะมีความลงตัวเป็นอย่างมาก ดูมีความสง่างามในตัว รวมไปถึงบรรยากาศ ในชิ้นงานที่มีความสมดุลที่ลงตัว

ภาพร่างโครงการที่ 1 ชุดที่ 2

ภาพที่ 3.6 ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพที่ 3.7 ภาพร่างชิ้นที่ 2

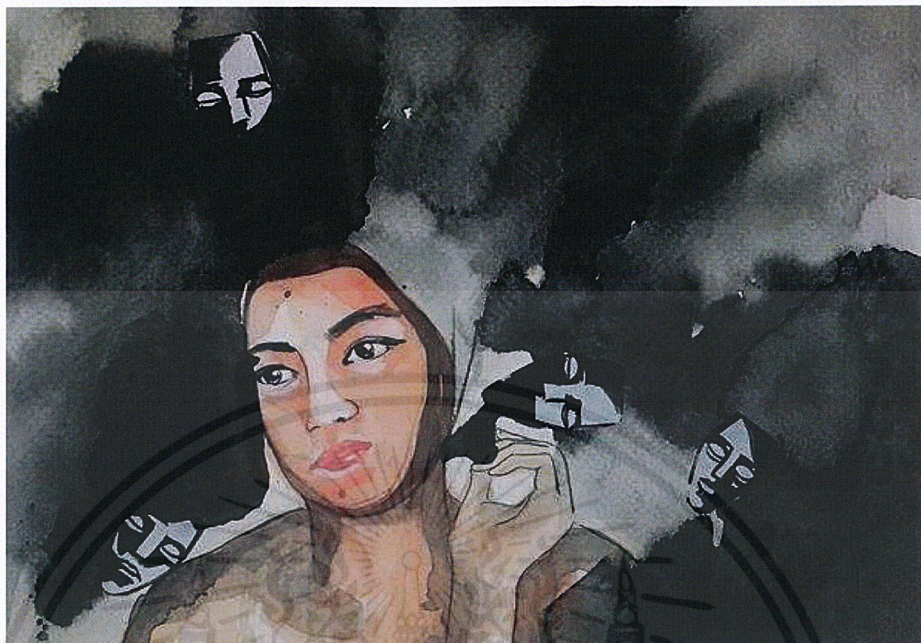

ภาพที่ 3.8 ภาพร่างชิ้นที่ 3

ภาพที่ 3.9 ภาพร่างชิ้นที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.10 ภาพร่างต้นแบบโครงการที่ 1 ชุดที่ 2

เป็นการสานต่อจากสเกตช์ก่อนหน้าด้วยระยะเวลา ที่ยังเชื่อในคติของตัวเองในตอนนั้นจึงเลือกภาพที่มีอารมณ์และการถ่ายทอดที่ไม่แตกต่างกันมากนักเพื่อความไม่จำเจเห็นสิ่งเดิมๆ ข้าพเจ้าจึงเลือกภาพในแนวนอนเพื่อความ หลากหลายและจังหวะในการสร้างบรรยากาศเพื่อสร้างความแตกต่างแก่ผู้ชม

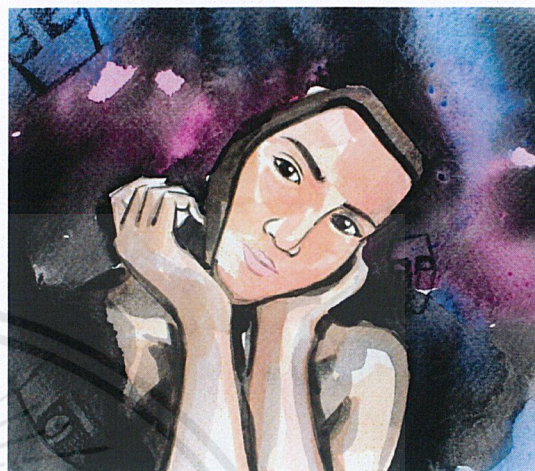
สาเหตุที่เลือกภาพร่างชิ้นนี้เพราะ ตัวประธานหรือตัวหญิงสาวมีในหน้าที่ให้อารมณ์ความรู้สึกที่อ่อนโยน สื่อถึงความเปราะบาง ที่เกิดจากสภาพภายในจิตใจ เป็นภาวะความอ่อนแอที่ไม่สามารถหลบหลีกได้

ภาพร่างโครงการที่ 2 ชุดที่ 1

ภาพที่ 3.11

ภาพร่างชิ้นที่ 1

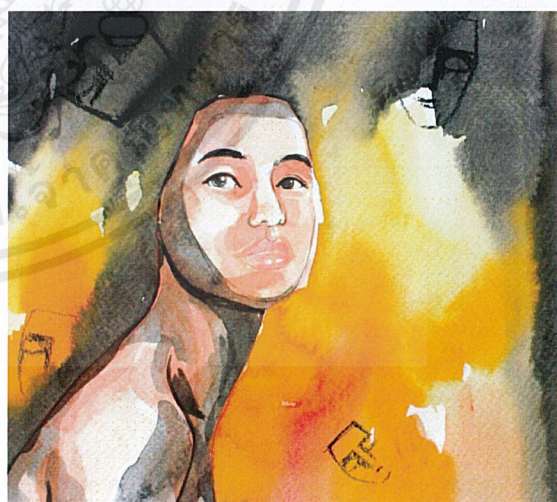
ภาพที่ 3.12

ภาพร่างชิ้นที่ 2

ภาพที่ 3.13

ภาพร่างชิ้นที่ 3

ภาพที่ 3.14

ภาพร่างชิ้นที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.15 ภาพร่างต้นแบบโครงการที่ 2 ชุดที่ 1

เป็นภาพที่มีอิริยาบถที่ดูสง่า และสวยงามผสมผสานกับอารมณ์ที่มีความสอดคล้องกับท่วงท่าที่มีความกลมกลืนกับบรรยากาศและโทนสีในภาพเป็นสเกตช์ที่มีความเป็นเอกภาพที่สวยงาม

สาเหตุที่เลือกภาพร่างชิ้นนี้ เพราะมีความแตกต่างจากทักซัน คือมีการจัดวางทางองค์ประกอบศิลป์การจัดวางให้ตัวประธานอยู่กลาง มีการปะทะสายตาคู่ผู้ชมผลงาน ถือเป็นารดึงความสนใจอีกแบบเป็นความท้าทายที่จัดวางภาพในรูปแบบนี้

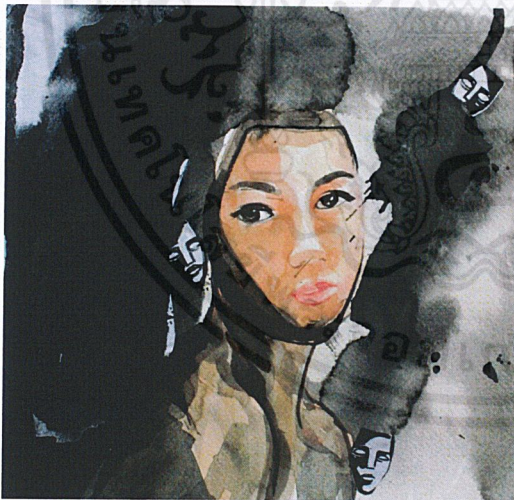
ภาพร่างโครงการที่ 2 ชุดที่ 2

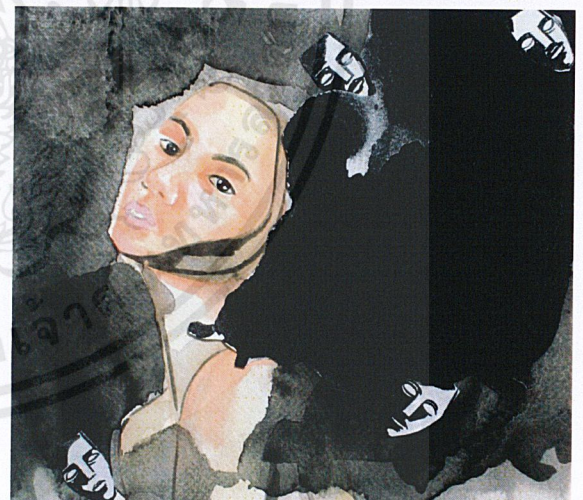
ภาพที่ 3.16 ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพที่ 3.17 ภาพร่างชิ้นที่ 2

ภาพที่ 3.18 ภาพร่างชิ้นที่ 3

ภาพที่ 3.19 ภาพร่างชิ้นที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.20 ภาพสเกตโครงการที่ 2 ชุดที่ 2

เป็นภาพสเกตที่มีจังหวะที่น่าสนใจมีอริยาบทที่ดูมีความน่าสนใจ ใบหน้าที่ทอดอารมณ์ความรู้สึกถึงความสับสนแววตาที่มองเหม่อไปข้างหน้าที่ไม่ที่ไม่รู้จุดสิ้นสุด เหมือนกับสิ่งที่เราไม่สามารถกำหนดหรือรับรู้ได้ในวันข้างหน้า

ปัญหาในการสร้างสเกตในชุดนี้คือ ตัวสเกตยังไม่สามารถให้น้ำหนักที่คำสุดได้ จึงต้องไปปรับแต่งเพิ่มเติม และตัวหน้ากาก็ยังไม่มีคุณสมบัติขององค์ประกอบภาพ หนึ่งตั้งไปจัดวางตำแหน่งใหม่อีกครั้ง

สาเหตุที่เลือกภาพร่างชิ้นนี้เพราะ ในสเกตชิ้นอื่นค่อนข้างมีอริยาบทที่เกินงาม หรือ มีการแสดงออกมากเกินไป จนทำให้ความน่าสนใจในภาพน้อยลงตามไปด้วย ชิ้นดังกล่าวมีความลงตัวในการถ่ายทอดที่ดีที่สุดจึงนำไปปรับปรุงอีกเล็กน้อยนำมาสร้างเป็นผลงานชิ้น

ภาพร่างโครงการที่ 3 ชุดที่ 1

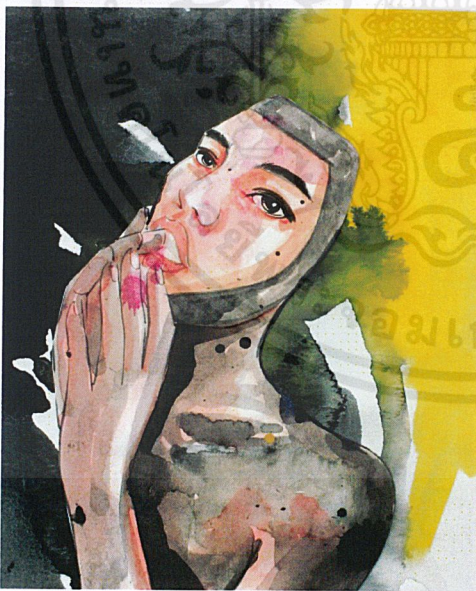
ภาพที่ 3.21

ภาพร่างชิ้นที่ 1

ภาพที่ 3.22

ภาพร่างชิ้นที่ 2

ภาพที่ 3.23

ภาพร่างชิ้นที่ 3

ภาพที่ 3.24

ภาพร่างชิ้นที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.25 ภาพสเกตโครงการที่ 3 ชุดที่ 1

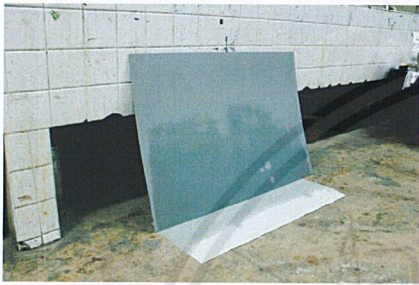
ในชุดผลงานนิพนธ์ครั้งนี้ งานสเกตจีนนี้ถือเป็นผลงานชิ้นสุดท้ายในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ฉะนั้นตัวข้าพเจ้าเองจึงมีความต้องการให้ผลชิ้นนี้มีความวามผ่อนคลายมากกว่าชิ้นอื่นๆ เพื่อเป็นการลดหลั่งทางอารมณ์และความรู้สึกให้แสดงถึงความเข้าใจปัญหาที่เจอและดับไปตามสภาวะต่างๆ

ปัญหาในการสร้างสรรค์ จากผลงานภาพร่างสเกตจีนนี้มีปัญหาเรื่องสัดส่วนของโครงสร้างทั้งในหน้าแล้วจึงต้องปรับแต่งใหม่และปรับแต่งบรรยากาศให้มีสีสันขึ้นมาอีกกระหนึ่ง

3.2 กระบวนการสร้างงาน

กระบวนการสร้างผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ เป็นผลงานที่ใช้กระบวนการภาพพิมพ์ลิโทกราฟี จัดอยู่ในกลุ่มศิลปภาพพิมพ์ (Printmaking) ประเภทแม่พิมพ์หน้าราบ (กระบวนการทำแม่พิมพ์หน้าราบ Planograph Process) ซึ่งมีขั้นตอนและรายละเอียดในการปฏิบัติงานดังนี้

3.2.1 วัสดุอุปกรณ์ในการทำภาพพิมพ์

ภาพที่ 3.26 แผ่นอลูมิเนียม

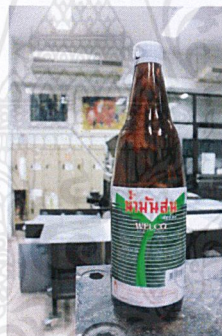
ภาพที่ 3.27 กรดซัลฟูริก

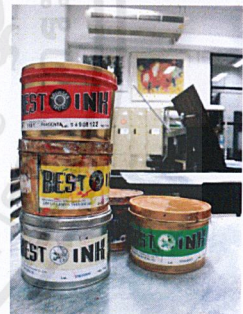
ภาพที่ 3.28 น้ำยาแลคเกอร์แดง

ภาพที่ 3.29 ทินเนอร์

ภาพที่ 3.30 น้ำมันสน

ภาพที่ 3.31 หมึกพิมพ์ลิโท

ภาพที่ 3.32 ผงแมกนีเซียมคาร์บอเนต

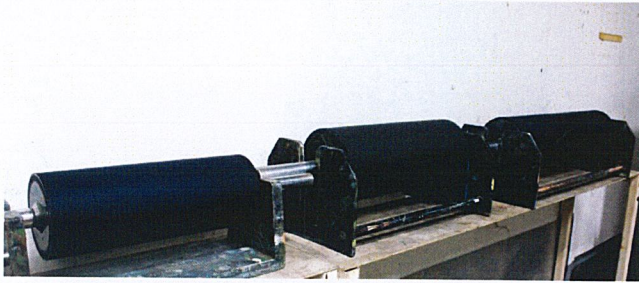

ภาพที่ 3.33 เครื่องผสมหมึก

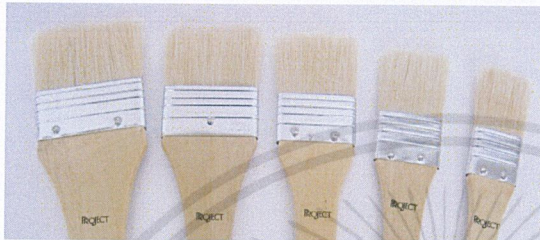

ภาพที่ 3.34 สไตลีน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.35 ลูกกลิ้งยางขนาดต่างๆ

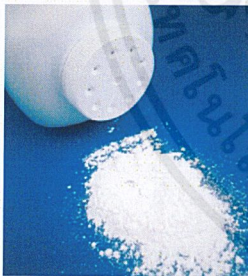
ภาพที่ 3.36 แปรง พู่กันกลม พู่กันแบนขนาดต่างๆ

ภาพที่ 3.37 หมึกไข

ภาพที่ 3.38 ดินสอไข

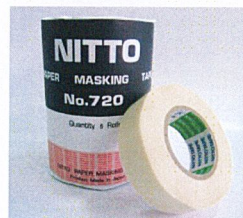
ภาพที่ 3.39 หมึกไข แท่ง (Rubbing Ink)

ภาพที่ 3.40 แป้งฝุ่น

ภาพที่ 3.41 กาวกระถิน (Arabic Gum)

ภาพที่ 3.42 กระดาษไข

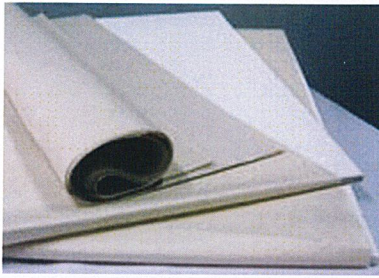

ภาพที่ 3.43 ดินสอ, ปากกาลูกลื่น

ภาพที่ 3.44 เทปหน้า เทป "NITTO"

ภาพที่ 3.45 เกรียง

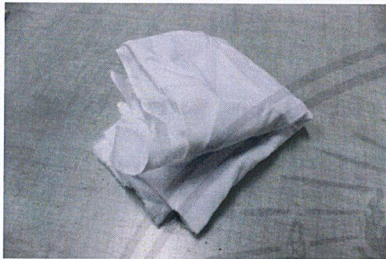
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.46 กระดาษบรู๊ฟ (Proof)

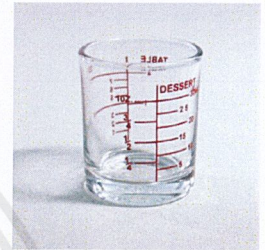
ภาพที่ 3.47 กระดาษพิมพ์ เนื้อเรียบ มีความยืดหยุ่น “Fabriano”

ภาพที่ 3.48 ผ้าสาหลาชนิดไม่ลงแป้ง

ภาพที่ 3.49 ฟองน้ำ

ภาพที่ 3.50 ถ้วยแก้วตวง

ภาพที่ 3.51 เศษผ้า

ภาพที่ 3.52 แผ่นใสสำหรับเก็บสี

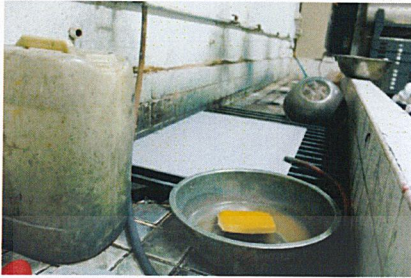

ภาพที่ 3.53 ถุงมือยาง

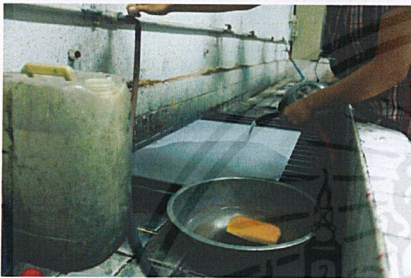
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนการปฏิบัติงานภาพพิมพ์ลิโธกราฟ

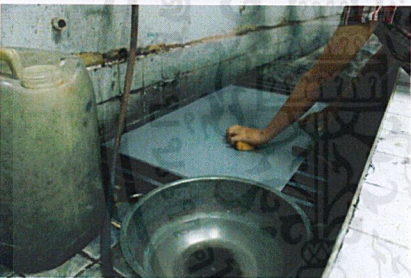
การเตรียมแผ่นอลูมิเนียม

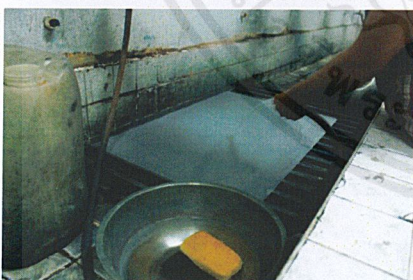
การสร้างแม่พิมพ์ด้วยการเขียนด้วยมือ ซึ่งใช้แผ่นอลูมิเนียมชนิดธรรมดา (Uncoated Plate)

ก่อนจะนำมาเขียนจะต้องล้างทำความสะอาดด้วยกรดซัลฟูริกเจือจางเพื่อขจัดละอองหรือไขให้หลุดออกจากรูพรุนเล็กๆของผิวอลูมิเนียม

ใช้ฟองน้ำหรือผ้าสะอาดถูบกรดเจือจางทั่วแผ่นประมาณ 2-3 นาที

แล้วรดน้ำสะอาดตามลงไป

จากนั้นรีบนำแผ่นอลูมิเนียมไปฝั่งพัสดมให้แห้งสนิทโดยเร็วเมื่อแห้งแล้วนำไปเขียนได้ทันที ถ้ายังไม่เขียนควรห่อด้วยกระดาษสะอาดไม่ให้ฝุ่นละอองจับผิวอลูมิเนียม ทั้งนี้ต้องแน่ใจด้วยว่าด้านหลังของแผ่นอลูมิเนียมก็แห้งสนิทเช่นเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

การพิจารณาแยกแยะศึกษาองค์รวมของงานศิลปะออกเป็นส่วนๆ ที่ละประเด็น ทั้งในด้านทัศนธาตุ องค์ประกอบศิลป์ และความสัมพันธ์ต่างๆ ในด้านเทคนิคกรรมวิธีการแสดงออก ถึงผลงานศิลปะว่ามีคุณค่าทางด้านความงาม ทางด้านสาระ และทางด้านอารมณ์ความรู้สึกอย่างไรบ้าง

4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ

ผลงานชิ้นที่ 1 รูปทรง (Forms)

ภาพที่ 4.1 การวิเคราะห์ทัศนธาตุเอง เรื่องรูปทรง (Forms)

- ก. จากผลงาน รูปทรงของภาพตัวประธานเป็นรูปทรงตามที่เป็นมาตรฐาน จากรูปลักษณะตามธรรมชาติของคน โดยจัดวางเพื่อแสดงออกถึงเนื้อราว ความรู้สึกด้วย
- ข. จากผลงานรูปทรงของภาพจุดรอง เป็นรูปทรงตามธรรมชาติ เป็นภาพในหน้าของคนหรือหน้ากากที่มีจังหวะการซ้ำในภาพหลายครั้งเพื่อ ไม่ให้ตัวประธานไม่เกิดความขัดแย้งกับส่วนอื่นๆของภาพ และเป็นการสร้างความสมดุลให้กับภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 1 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพที่ 4.2 การวิเคราะห์ทัศนธาตุเอง เรื่องลักษณะผิว (Textures)

ก. พื้นผิว ที่มีส่วนประกอบของเส้น น้ำหนักและสีเป็นตัวสร้างพื้นผิวที่สำคัญ การมีเส้นที่สวยงามมีน้ำหนักที่ดีและเหมาะสม ผสมกับกับสีที่สร้างบรรยากาศได้ตรงตามเป้าหมายนั้นจึงทำให้เกิดพื้นผิว การผสมผสานความลงของหลายๆด้าน ส่งผลให้เกิดเป็นพื้นผิวที่เป็นจุด ละเอียดน่าสนใจให้จินตนาการเป็นคุณค่าของความงามของผลงานชิ้น เป็นจุดนำเสนอด้วยเทคนิคและวิธีการนำมาใช้ เส้นที่มีการเคลื่อนไหว เคลื่อนไหวไปทิศทางต่างๆ เพื่อสร้างความกลมกลืนระหว่างน้ำหนัก สี และรูปทรงที่มีความแตกต่างกัน จนทำให้เส้นกลายเป็นจุดที่น่าสนใจ เป็นโครงสร้างที่ให้แรงบันดาลใจในรูปร่างรูปทรงที่แปลกใหม่ สามารถดึงดูดสายได้จนกลายเป็นจุดที่น่าสนใจ

โดยลักษณะของพื้นผิวต้องการสื่อถึงความไม่มั่นคงของอารมณ์และความรู้สึกที่มีการผสมกับสีเพื่อเป็นการอธิบายถึงความรู้ในทางลบเพิ่มขึ้น

ผลงานชิ้นที่ 1 สี (Colour)

ภาพที่ 4.3 การวิเคราะห์ทัศนธาตุเอง เรื่อง สี (Colour)

ก. สี มีความสำคัญมากในการสร้างระยะหนึ่ง สอง สาม ตามลำดับจึงได้มีการเลือกใช้สีที่มีความโปร่งบาง และสีที่ให้ค่าน้ำหนักที่หนาทึบเพื่อ สร้างบรรยากาศและความรู้สึกที่สบายและสร้างอารมณ์ให้กับชิ้นงานได้สมบรูณ์มากขึ้น มีการหยิบเอาสีโทนร้อนและเย็นมาใช้ในชิ้นงานเพื่อป้องกันถึงอารมณ์ที่เร้นลับ ซับซ้อนทางความรู้สึกที่มีความแน่นอนหรือไม่ตายของของสิ่งต่างๆ

รูปทรงที่มี ลักษณะธรรมชาติของ สี แสดงภาพสีส่วนรวมเป็น โทนสีน้ำตาลอมเขียวและดำ เพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ในการสื่อความหมาย สีน้ำตาลหมายถึงธรรมชาติหรือโลก สีน้ำตาลออกดำ หมายถึงความสุขุม ความลึกซับซ้อน เร้น และสีเขียวหมายถึงชีวิต ขนาดสัดส่วน แสดงขนาดของคน ได้เหมาะสมกับขนาดภาพ และแสดงสัดส่วนทางกายวิภาคได้ถูกต้อง งดงามตามธรรมชาติเงา แสดงการใช้แสงเงาที่กลมกลืนเหมือนธรรมชาติ แสงเงาส่วนรวมของภาพมีน้ำหนักเข้มมืดแสงสว่างบริเวณว่างไม่ใส่สีที่ทึบตันเกินไป ยังทำให้ภาพมีระยะใกล้ไกล มีมิติตื้นลึก และเหมือนจริงผสานกับลักษณะของพื้นผิวเป็นการผสมผสานที่ลงตัวและกลมกลืนอย่างยิ่ง

ผลงานชิ้นที่ 1 น้าหนัก (Volume)

ภาพที่ 4.4 การวิเคราะห์ทัศนธาตุเอง เรื่องน้ำหนัก (Volume)

ก. น้ำหนักแสงเงา หากการสร้างผลงานการสร้างเส้นที่ดูมีความน่าสนใจ มีสีสันทที่สวยงาม แต่ขาดองค์ประกอบการให้น้ำหนัก ทั้งเส้น สี รูปร่างรูปทรง พื้นผิว และการจัดวางพื้นที่วางได้ไม่ดี งานก็ไม่สามารถส่งอารมณ์ถึงผู้ชมผลงานได้น้อยลงตามไปด้วย ฉะนั้นการวางแผนในการทำงาน เราจะต้องวางแผนทุกอย่างของทัศนธาตุ ให้น้ำหนักที่ หนึ่ง สอง สามเป็นอย่างน้อยตามความเหมาะสมของเอกภาพอีกที การผสมตัวของเส้นจนเกิดเป็นน้ำหนัก กลายเป็นจุดนำเสนอด้วยเทคนิค และวิธีการนำมาใช้ เส้นที่มีการเคลื่อนไหว เคลื่อนไหวไปทิศทางต่างๆ เพื่อสร้างความกลมกลืนระหว่างน้ำหนัก สี และรูปทรงที่มีความแตกต่างกัน จนทำให้เส้นกลายเป็นจุดที่น่าสนใจ เป็นโครงสร้างที่ให้แรงบันดาลใจในรูปร่างรูปทรงที่แปลกใหม่ สามารถดึงดูดสายตาได้จนกลายเป็นจุดน่าสนใจ

ผลงานชิ้นที่ 1 เส้น (line)

ภาพที่4.5 การวิเคราะห์ทัศนธาตุเอง เรื่องเส้น (line)

ก. เส้น เป็นจุดนำเสนอด้วยเทคนิคและวิธีการนำมาใช้ เส้นที่มีการเคลื่อนไหว เคลื่อนไหวไปทิศทางต่างๆ เพื่อสร้างความกลมกลืนระหว่างน้ำหนัก สี และรูปทรงที่มีความแตกต่างกัน จนทำให้เส้นกลายเป็นจุดที่น่าสนใจ เป็นโครงสร้างที่ให้แรงบันดาลใจในรูปร่างรูปทรงที่แปลกใหม่ สามารถดึงดูดสายได้จนกลายเป็นจุดที่น่าสนใจ สร้างพื้นผิว ที่มีส่วนประกอบของเส้น น้ำหนักและสีเป็นตัวสร้างพื้นผิวที่สำคัญ การมีเส้นที่สวยมีน้ำหนักที่ดีและเหมาะสม ผสมกับกับสีที่สร้างบรรยากาศได้ตรงตามเป้าหมายนั้นจึงทำให้เกิดพื้นผิว การผสมผสานความลงของหลายๆด้าน ส่งผลให้เกิดเป็นพื้นผิวที่เป็นจุด ละเอียดความน่าสนใจให้ชิ้นงานเป็นคุณค่าของความงามของผลงาน

4.2 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพ

องค์ประกอบศิลป์เป็นหลักการสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปะ โดยเกิดจากการนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ความสมดุล ความกลมกลืน สัดส่วน ความเป็นเด่นเป็นรอง ซึ่งในลักษณะเหล่านี้ล้วนมีความสำคัญต่องานศิลปะทั้งสิ้น และถ้าองค์ประกอบที่จัดขึ้นไม่สัมพันธ์กันก็จะขาดความงามไป ดังนั้นการจัดองค์ประกอบศิลป์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะทำให้งานทรงคุณค่าและสมบูรณ์มากขึ้น

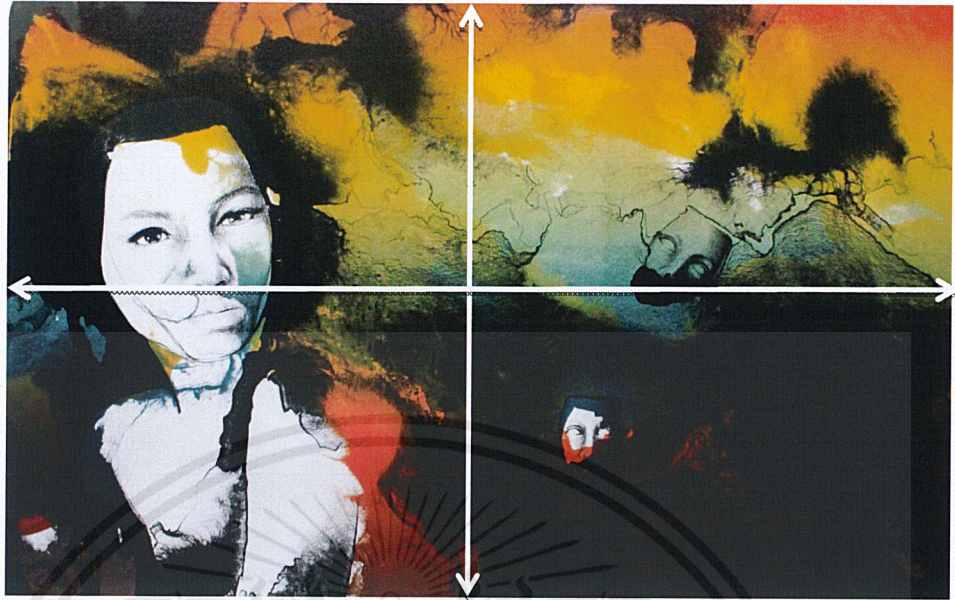
1.เอกภาพ (Unity)

ภาพที่ 4.6 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพเรื่องความเป็นเอกภาพ

ความเป็นเอกภาพ

จากผลงานตามหลักการวิเคราะห์ความเป็นเอกภาพขององค์ประกอบศิลปะเอกภาพของรูปทรงตามหลักของความสมดุลของผลงานต้องมีความทัศนธาตุ เป็นองค์ประกอบสำคัญและต้องมีครบถ้วนตามหลักการ ระเบียบองค์ประกอบทางศิลปะเพื่อให้เป็นรูปร่างรูปทรงที่สามารถแสดงถึง เนื้อหาเรื่องราวอารมณ์และการถ่ายทอดความรู้สึก และเจตนาธรรมของตัวข้าพเจ้ารูปแบบของผลงานที่เกิดขึ้นเอกภาพของรูปทรง ซึ่งมีความขัดแย้งขององค์ประกอบทางศิลปะแต่ละชนิด และรวมถึงการขัดแย้งกันขององค์ประกอบต่างชนิดกันด้วย

ภาพที่ 4.7 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพเรื่องความสมดุล

ความสมดุล

จากผลงานตามหลักการวิเคราะห์ความสมดุลขององค์ประกอบศิลปะเส้น โดยตัวผลงานจะถูกคุมด้วยเส้นเกือบทั้งภาพ โดย เส้นที่มีเกิดจากทิวซึ่งอุปกรณเฉพาะของภาพพิมพ์หิน ที่เกิดปฏิกิริยากับน้ำสะอาดเกิดการแตกตัวเป็นเส้นที่ไม่น่าเบื่อ ไม่มีความตายตัวเกิดเป็นความน่าสนใจกับผลงาน ในรูปทรงอิสระและยังสร้างน้ำหนักในตัวเป็น ลวดลายที่ดูเป็นธรรมชาติอีกด้วย สี มีหลักการใช้สี ที่ผสมผสานทั้งสีโทนร้อนและสีโทนเย็น เป็นการสร้างบรรยากาศซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และได้ถูกจัดปริมาณในอัตราส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดอารมณ์และว่ารู้สึกร่วมกับผลงานและสียังถูกจัดแบบให้มีการใช้น้ำหนักความทึบหนาหรือความบางของสีได้อย่างเหมาะสมและลงตัว

ภาพที่ 4.8 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพเรื่องความเคลื่อนไหว

การเคลื่อนไหว

เส้น การแสดงตัวของเส้นมีการเคลื่อนตัวจากประธานแล้วกระจายตัวออกไปยังหน่วยที่ สอง และสามตามลำดับ ผสมกับสีที่มันการวางน้ำหนักที่อ่อนเบาเพื่อให้เกิดระยะที่เสริมกัน

เส้นเล็กๆที่มีการทับซ้อนกันจำนวนมากทำให้ภาพเกิดการเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง ดึงดูดสายตาจากผู้ชม ให้เกิดความน่าสนใจเส้นที่เคลื่อนไหวทั้งเล็กใหญ่ที่ไม่มีทิศทางที่แน่นอนและเป็นตัวเชื่อมไม่ให้ขัดแย้งและยังสร้างหน่วยน้ำหนักของภาพ ไม่เอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งมากจนเกินไปทำให้ผลงานมีความสมดุลเป็นการสร้างเอกภาพจากการรวมตัวของสิ่งที่ไม่เหมือนกันมารวมเข้าด้วยกันได้อย่างไม่บกพร่อง

ภาพที่ 4.9 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพเรื่องความเป็นเด่นเป็นรอง

ความเป็นเด่นเป็นรอง

จากผลงานตามหลักการวิเคราะห์การเน้นขององค์ประกอบศิลปะ การสร้างผลงานที่ต้องมีการคำนวณเพื่อให้เกิดข้อผิดพลาดให้น้อยที่สุดในการดำเนินงาน ในการตำแหน่งต่างๆของทัศนธาตุนั้นมีความเสี่ยงพอสมควรต้องอาศัยประสบการณ์ในการทำงานอย่างมาก

สี มีความสำคัญมากในการสร้างระยะหนึ่ง สอง สาม ตามลำดับจึงได้มีการเลือกใช้สีที่มีความโปร่งบาง และสีที่ให้ค่าน้ำหนักที่หนาที่บเพื่อ สร้างบรรยากาศและความลึกที่สบายและสร้างอารมณ์ให้กับชิ้นงานได้สมบูรณ์มากขึ้น

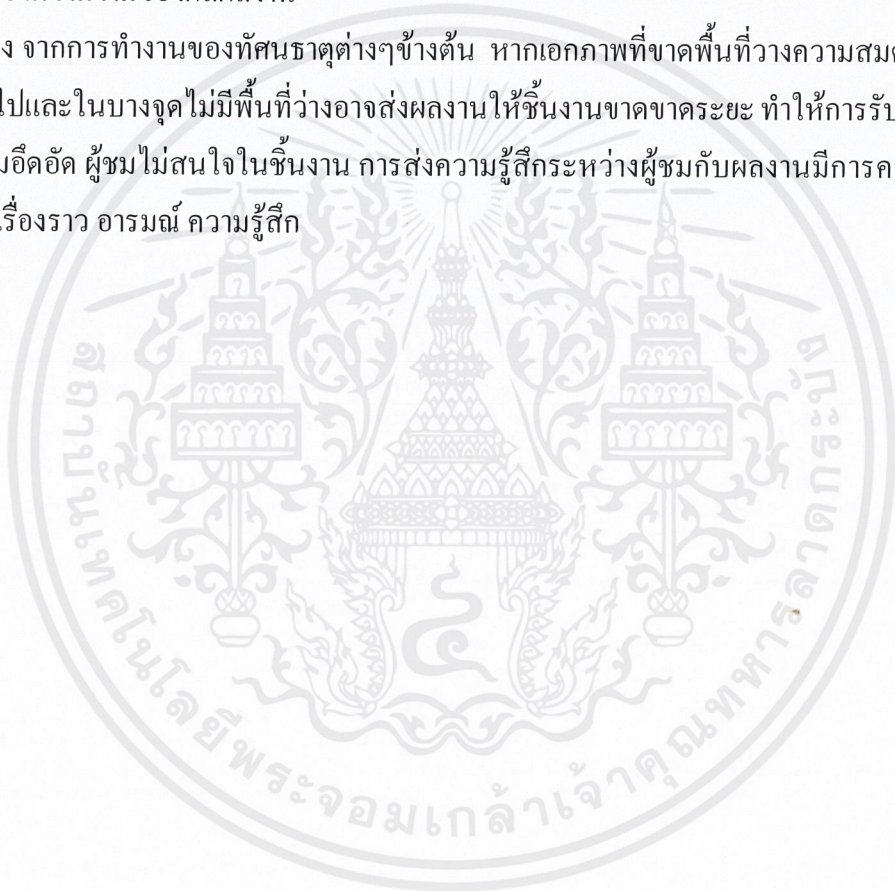
รูปร่างรูปทรง เป็นการเลือกจะว่าสัดส่วนแบบอสมมาตรา ใช้การวาดภาพเหมือนเพื่อเป็นการเพิ่มความสมจริงตามคติงาน เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงที่สุดการจัดประธานไว้ทางด้านขวาของภาพ และเพิ่มจุดเด่นลำดับที่ถัดมาด้วยรูปทรงที่คล้ายหน้ากากที่มีขนาดและถูกจัดวางตามจุดต่างๆ ตามสัดส่วนที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ของเอกภาพ

เส้น เป็นจุดนำเสนอด้วยเทคนิคและวิธีการนำมาใช้ เส้นที่มีการเคลื่อนไหว เคลื่อนไหวไปทิศทางต่างๆ เพื่อสร้างความกลมกลืนระหว่างน้ำหนัก สี และรูปทรงที่มีความแตกต่างกัน จนทำให้เส้นกลายเป็นจุดที่น่าสนใจ เป็นโครงสร้างที่ให้แรงบันดาลใจในรูปร่างรูปทรงที่แปลกใหม่ สามารถดึงดูดสายได้จนกลายเป็นจุดที่น่าสนใจ

น้ำหนักแสงเงา หากการสร้างผลงานการสร้างเส้นที่ดูมีความน่าสนใจ มีสีเส้นที่สวยงาม แต่ขาดองค์ประกอบให้น้ำหนัก ทั้งเส้น สี รูปร่างรูปทรง พื้นผิว และการจัดวางพื้นที่วางได้ไม่ลงตัวก็ไม่สามารถส่งอารมณ์ถึงผู้ชมผลงาน ได้น้อยลงตามไปด้วย ฉะนั้นการวางแผนในการทำงานเราจะต้องวางแผนทุกสิ่งอย่างของทัศนธาตุ ให้น้ำหนักที่ หนึ่ง สอง สามเป็นอย่างน้อยตามความเหมาะสมของเอกภาพอีกที

พื้นผิว ที่มีส่วนประกอบของเส้น น้ำหนักและสีเป็นตัวสร้างพื้นผิวที่สำคัญ การมีเส้นที่สวยงามมีน้ำหนักที่ดีและเหมาะสม ผสมกับกับสีที่สร้างบรรยากาศได้ตรงตามเป้าหมายนั้นจึงทำให้เกิดพื้นผิว การผสมผสานความลงของหลายๆด้าน ส่งผลให้เกิดเป็นพื้นผิวที่เป็นจุด ละเอียดความน่าสนใจให้ชิ้นงานเป็นคุณค่าของความงามของผลงาน

พื้นที่ว่าง จากการทำงานของทัศนธาตุต่างๆข้างต้น หากเอกภาพที่ขาดพื้นที่ว่างความสมดุลของภาพก็จะหายไปและในบางจุดไม่มีพื้นที่ว่างอาจส่งผลงานให้ชิ้นงานขาดขาดระยะ ทำให้การรับชมผลงานเกิดความอึดอัด ผู้ชมไม่สนใจในชิ้นงาน การส่งความรู้สึกระหว่างผู้ชมกับผลงานมีการคาดเคลื่อนทั้งเนื้อหา เรื่องราว อารมณ์ ความรู้สึก

ภาพที่ 4.10 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพเรื่องสัดส่วน

สัดส่วน

จากผลงานตามหลักการวิเคราะห์สัดส่วนองค์ประกอบศิลปะ สัดส่วนต่างๆมีความกลมกลืนระหว่างความแตกต่างได้เป็นอย่างดี โดยมีการจัดน้ำหนักขององค์ประกอบแบบสมมาตร หรือการจัดสมดุลภาพจากด้านซ้ายขวาหรือขวาไปซ้าย ซึ่งสามารถสร้างสัดส่วนขององค์ประกอบให้เกิดความสมดุลได้ด้วยการใช้หน่วยที่มีขนาดเล็กกว่า หลายชิ้นที่มีขนาดไม่เท่ากันและไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งมีรูปทรงที่น่าสนใจจึงสามารถถ่วงดุลกับรูปลักษณะ มีประธานเป็นภาพหญิงสาวที่ อิริยาบถที่ดูสง่างามและใบหน้าและแววตาที่สามารถสื่อเนื้อหา เรื่องราวและอารมณ์ ความรู้สึกต่างๆ ออกมาได้ตามคติของผู้สร้าง (ศิลปิน) และในผลงานยังมีภาพหน้าฉากที่มีขนาดเล็กกว่า กระจายตามจุดต่างๆตามความเหมาะสมของเอกภาพ เพื่อไม่ให้เกิดการขัดแย้งจนเกินไป และยังทำให้ผลงานเกิดระยะได้อีกด้วย “ สัดส่วนที่เล็กมีความสัมพันธ์กับสัดส่วนที่ใหญ่กว่า และส่วนที่ใหญ่กว่าสัมพันธ์กับส่วนรวม ” ทำให้สิ่งต่างๆที่สร้างขึ้นมีความสัมพันธ์กับทุกสิ่งอย่างได้อย่างลงตัว

บทที่ 5

บทสรุป

พฤติกรรมภายนอกและพฤติกรรมภายใน ต่างมีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก ดังที่ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานั้น “คือเรื่องกายกับจิต จิตเป็นนายกายเป็นบ่าว” จิตเป็นตัวสั่งการให้กายทำตามพระพุทธเจ้าจึงสอนให้คนฝึกจิตให้ดี เป็นสมาธิกายก็ดีขึ้นไปด้วยเรียกว่าผู้มีศีล สมาธิ และเกิดปัญญา พัฒนาตนให้ดีขึ้น

วัฒนธรรมจึงเป็นแบบพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือวัฒนธรรมเป็นพฤติกรรมสังคมเป็นกลุ่มทางสังคมซึ่งประกอบด้วยกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ของคนซึ่งมีการแบ่งปันกันในวัฒนธรรมเฉพาะอย่าง วัฒนธรรมจึงเป็นภาพสะท้อนของสังคม และเป็นเครื่องวัด เครื่องกำหนดความเจริญหรือความเสื่อมของสังคม “ พฤติกรรมมนุษย์ คือ อาการแสดงออกทั้งภายในและภายนอก ทั้งส่วนที่เป็นกุศลและเป็นอกุศล สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้และใช้เครื่องมือช่วยการตรวจอาการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในทุกส่วนของสรีระร่างกายของมนุษย์ ”

จากบรรดาผู้รู้และนักการศึกษาทั้งหลายที่พยายามหาหลักเกณฑ์มาเพื่ออธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งสามารถรวบรวมทัศนะต่างๆ เป็นหมวดหมู่ได้ 3 ประเภท

1. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในตัวของมนุษย์
2. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากแรงผลักดันของสิ่งแวดล้อม
3. พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นจากทั้งแรงผลักดันภายในตัวมนุษย์ และสิ่งแวดล้อม

ผลของกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมเชิงบวก

1. ทำให้มนุษย์ในแต่ละสังคมเกิดการเรียนรู้ สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมนั้นได้อย่างมีความสุข
2. ทำให้มนุษย์ในสังคมเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อที่จะนำความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนกับมนุษย์ด้วยกันเองในสังคมมาพัฒนาตนเอง
3. ทำให้มนุษย์สังคมเกิดประสบการณ์ในการที่ได้มีการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
4. ทำให้วิถีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น วัฒนธรรมการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก
5. ทำให้แบบแผนทางวัฒนธรรมเปลี่ยนแปลง เช่น การเปลี่ยนแปลงในความคิด ความเชื่อ ค่านิยมหรืออุดมการณ์ของคนในสังคม

ผลของกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมเชิงลบ

1. ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบของสังคม เพราะเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมขึ้นนั้นคนในสังคมบางส่วนสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงได้แต่บางส่วนไม่สามารถปรับตัวได้จึงนำไปสู่การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงก่อให้เกิดความขัดแย้งกันขึ้น และนำไปสู่ความไม่เป็นระเบียบทางสังคมขึ้น
 2. ทำให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นได้ ถ้าหากว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมนั้น ทำให้คนในสังคมมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น มลพิษต่างๆ
 3. ทำให้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมในสังคมถูกทอดทิ้ง เพราะสังคมได้รับเอาวัฒนธรรมภายนอกสังคมเข้ามา ทำให้วัฒนธรรมเดิมที่มีอยู่ในสังคมถูกมองข้ามไปและไม่เห็นคุณค่าดั้งเดิมที่มีอยู่
- ผลของกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมเชิงบวก ทำให้มนุษย์ในแต่ละสังคมเกิดการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์กันมากขึ้น และมีผลทำให้วิถีชีวิตของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
- ผลของกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมเชิงลบ ทำให้เกิดความไม่เป็นระเบียบของสังคม ทำให้เกิดปัญหาสังคม ทำให้วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมในสังคมถูกทอดทิ้ง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมบางอย่างของคนในสังคม

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาที่เกิดจากการสร้างสรรค์ผลงานภาพพิมพ์ชุด “ระหว่างความเป็นจริงกับความเจ็บปวด” นี้สามารถแบ่งออกเป็น

ปัญหาทางความคิดและการสร้างภาพร่างของผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานและการสร้างภาพร่างของผลงานยังมีความใกล้เคียงกันทางด้านรูปทรงที่นำมาใช้มากขึ้นไป ภาพร่างบางชิ้นยังไม่สามารถถ่ายทอดอารมณ์และไม่สามารถสื่อความหมายให้ เป็นไปตามที่ต้องการได้

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงาน
2. การถอดแบบจากภาพร่างเพื่อนำมาสร้างเป็นแม่พิมพ์นั้นยังไม่ชัดเจน ทำให้ต้องแก้ไขแบบภาพร่างให้ชัดเจนและสมบูรณ์ก่อนที่จะลอกลงบนแม่พิมพ์
3. ปัญหาระหว่างการสร้างแม่พิมพ์ การเขียนแม่พิมพ์ด้วยหมึกใจ (Tusche) และเกรยอง (Litho Crayon) ควบคุมได้ยาก จึงทำให้เกิดพื้นผิวที่ไม่ได้ตามต้องการ
4. ปัญหาระหว่างการพิมพ์ชิ้นงาน ด้านการปรับแทนพิมพ์ไม่เท่ากัน จึงทำให้ผลงานเกิดฝ้าเป็นแถบขึ้น
5. ปัญหาระหว่างการพิมพ์ชิ้นงาน การเติมหมึกมากเกินไปในระหว่างการพิมพ์งาน ทำให้รายละเอียดของผลงานหายไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

- มนุษย์กับสังคม, กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.พิพาวดี เมฆสวรรค์, คุณหญิง.
 ธรรมมาภิบาลกับราชการไทย.เอกสารประกอบการ
 สัมมนาเรื่อง “ความสำเร็จและบทเรียนในการสร้างธรรมาภิบาลในส่วน ราชการ. นนทบุรี: มปท,
 ๒๕๔๓.
- ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา สังคมและวัฒนธรรม : เอกสารประกอบการศึกษาวิชา ๓๑๓ –
 ๑๘๓. พิมพ์ครั้งที่ ๘. กรุงเทพฯ ฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๗.
- ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา. สังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย,
 ๒๕๔๕.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,
 ๒๕๓๕.
- วราคม ทีสุโกะ. มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม, ๒๕๒๗.
- วันชัย วัฒนศัพท์. ความขัดแย้ง : หลักการและเครื่องมือแก้ปัญหา. พิมพ์ครั้งที่ ๒,
 นนทบุรี : สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๗.
- วิชัย เทียนน้อย และคณะ. มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๕.
- พีน ดอกบัว, ศาสนาเปรียบเทียบ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์โสภณการพิมพ์, ๒๕๔๓), หน้า
 ๓๒.๓
- สิริภพ เหล่าลาภ, พุทธศาสตร์การเมือง, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ สหธรรมิก จำกัด), หน้า ๕๘-
 ๕๙.
- มาณพ นักการเรือน, พระพุทธศาสนากับสิ่งแวดล้อมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหา
 จุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๔๗
- พิชัย ผกาทอง, มนุษย์กับสังคม, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗),
 หน้า ๒๐.
- จันงค์ อดิวัฒนสิทธิ์, สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ
 ราชวิทยาลัย, ๒๕๔๕), หน้า ๕๙.
- ประสาธ หลักศิลา, สังคมวิทยา, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ก้าวหน้า, ๒๕๑๔), หน้า ๕.
- พัทธา สายหู, ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกของสังคม, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ พิษณศ, ๒๕๒๖),
 หน้า ๖๗.

ผลงานศิลปะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

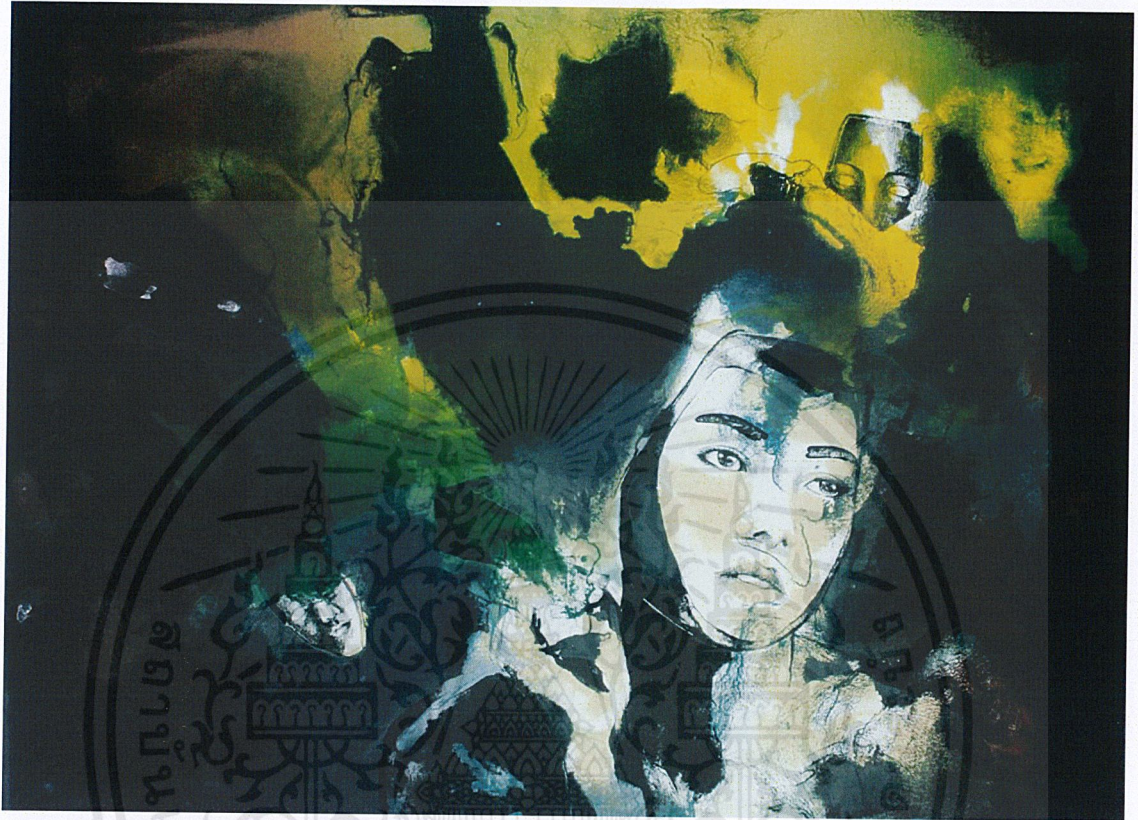
ชื่อผลงาน Myth 0.1 / 2558

เทคนิค Lithograph

ขนาด 60x80 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

ชื่อผลงาน Myth 0.2 / 2558

เทคนิค Lithograph

ขนาด 60x80 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

ชื่อผลงาน Myth 0.3 / 2558

เทคนิค Lithograph

ขนาด 60x80 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

ชื่อผลงาน Myth 0.4 / 2558

เทคนิค Lithograph

ขนาด 60x80 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

ชื่อผลงาน Myth 0.5 / 2558

เทคนิค Lithograph

ขนาด 60x80 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวมณีนรัตน์ แก่นภูเขียว

วัน เดือน ปีเกิด 16 พฤษภาคม 2536

ที่อยู่ บ้านเลขที่ 16 หมู่ 14 หมู่บ้าน บ้านเป่า อำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ 36120

โทร. 081-4920028 . E-mail mayjiphu@gmail.com

ประวัติการศึกษา

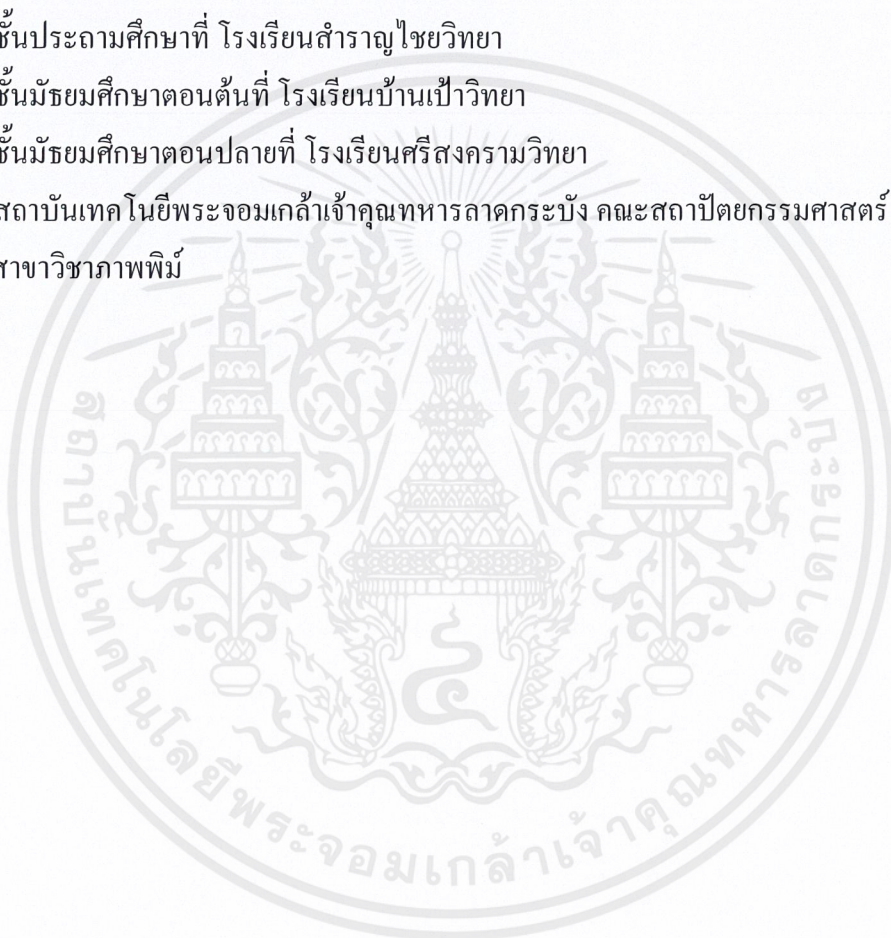
2547 - ชั้นประถมศึกษาที่ โรงเรียนสำราญไพยวิทยา

2550 - ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ โรงเรียนบ้านเป่าวิทยา

2553 - ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ โรงเรียนศรีสงครามวิทยา

2557 - สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สาขาวิชาภาพพิมพ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้